

bb.73. a dunába fulladt egy kisfiu

i/ms/gg/a/-cz

1975. július 28.

a parthoz kikötött mentőcsónakba lépett ifju vizsi györgy 11 éves tanuló óbudán, az árpádhid közelében. a csónak megbil-
lent, a szerencsétlen kisfiu a dunába esett és megfulladt./mti/
--

bb 73. puja frigyos vacsorát adott james callaghan tiszteletére

t bc/gg gi -cz

1975. július 28.

puja frigyos külügyminiszter hétfőn vacsorát adott james callaghan angol külügyminiszter tiszteletére a gellért szálló-
ban.

a vacsorán részt vett dr. biró józsef külkereskedelmi minisz-
ter, keserü jánosné könnyűipari miniszter, dr. berecz jános, az
mszmp központi bizottsága külügyi osztályának vezetője, marjai
józsef külügyminisztériumi államtitkár, nagy jános külügyminisz-
terhelyettes. jelen voltak a vacsorán az angol külügyminiszter
kíséretének tagjai is.

a szívélyes hangulatu vacsorán puja frigyos és james callag-
han pohárköszöntőt mondott. /mti/
bb 74. a belföldi szerkesztőség-híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

/gi -cz

1975. július 28.

65. magyar-iraki kulturális munkaterv
66. bodonyi anikó zongoraestje
67. orgonahangverseny szegeden
68. a győri filharmónikusok hangversenye veszprémben
69. montenegrói táncgyűttes balatonföldváron
70. időjárásjelenés
71. halálos közlekedési balesetek
72. dunába fulladt egy kisfiu
73. puja frigyos vacsorát adott james callaghan tiszteletére
74. hírjegyzék

- v é g e -

21,40/gi

- 52 -

készült az mti belföldi szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztette: koncz antal

21,43/gi

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb 1. napirenden: a közművelődési szakemberek képzése

i szö/zsu gi zs -cz

1975. július 29.

a központi bizottság 1974. márciusi határozata a közművelődés
személyi kérdéseit is elemezte, illetve a káderképzéssel kapcsola-
tos tennivalók lényegét is meghatározta. az oktatási és a kulturá-
lis minisztérium a határozat megvalósítása érdekében intézkedése-
ket tett, amelyekről tájékoztatták szöke sándort, az mti munkatár-
sát.

a legtümegesebb és az iskolarendszerű képzésben eddig hagyomá-
nyokkal nem rendelkező képzési formával, a középfoku szakember-
képzéssel kapcsolatban elhatározták: a jövőben olyan, középfokon
végzett szakembereket képeznek, akik képesek a közművelődési in-
tézsményekben elvégezni azoknak a szervezési, propaganda, techni-
kai és adminisztratív feladatoknak egy részét, amelyek nem igé-
nyelnek felsőfoku végzettséget. így lehetővé válik a magasabban
kvalifikált szakemberek ésszerűbb és gazdaságosabb foglalkoztatá-
sa. ezt a képzést a következő tanévben az általános tantervű gim-
náziumban indítják meg, azokban a fővárosi és vidéki gimnáziumok-
ban, amelyek képesek megteremteni az oktatáshoz szükséges feltéte-
leket. a képzés fakultatív - választható - tanfolyami for-
mában valósul meg, a gimnáziumok harmadik és negyedik osztályai-
ban, heti 9 órában.

a szocialista művelődéspolitikai megvalósításának helyi fel-
adatai és a társadalom szakemberigénye egyaránt megköveteli, hogy
a főhivatású népművelők és könyvtárosok jelentős részének képzése
főiskolai szinten valósuljon meg. a népművelők, illetve a könyvtá-
rosok képzése - tanári szakkal párosítva - a tanárképző főiskolán
folyik. a szombathelyi tanárképző főiskolán már ebben a formában
képeznek népművelőt, könyvtárost, illetve általános iskolai ta-
nárt. az 1975/76-os tanévtől ilyen formában folyik a képzés a
nyiregyházi, a szegedi, az egri és a pécsi tanárképző főiskolán. az
öt tanárképző főiskolán 120 népművelő-szakos, szombathelyen és
nyiregyházaán pedig 48 könyvtárszakos jelölt kezd meg tanulmá-
nyait a következő tanévben. a könyvtáros-képzés ugyanebben a
formában 1976/77-től az egri és a szegedi, 1977/78-tól pedig a pé-
csi tanárképző főiskolán is megindul.
?folyt. köv./

- 1 -

bb 1. /napirenden: ..... 1. folyt./gi

a szot központi iskoláján - a szot-tal történt megállapodás értelmében - a népművelő és a könyvtáros szakot szintén tanári szakkal párosítják. ebben az intézményben - a ho si minh tanárképző főiskola kihelyezett tagozataként - továbbra is levelező képzés folyik, elsősorban az üzemek, a szakszervezeti közművelődési intézmények kulturális káderek képzésének biztosítására.

eddig két tanítóképző intézetben /szombathelyen és debrecenben/ képezték népművelő-könyvtáros szakembereket, esztendőnként 80-100 fiatalot vettek fel. ezt a képzési formát három évvel ezelőtt szombathelyen, az idén pedig debrecenben is megszüntették. ehelyett valamennyi tanítójelöltet felkészítik az alapvető népművelési, illetve könyvtárosi feladatokra. a képzés ilyen irányu fejlesztésével nagyszámu népművelő, illetve könyvtáros szakembert nyernek, akik tanítói főhivatásuk mellett mellékfoglalkozásként láthatják el a közművelődési feladatokat. erre a képzési rendszerre a következő tanévtől áttérnek debrecenben, kaposváron, győrött, jászberényben, továbbá a szombathelyi és nyíregyházi tanárképző főiskolákon, ahol tanítóképzés is folyik, az 1976/77-es tanévtől kezdve a többi tanítóképzőben is. ez a képzési forma különösen a kisebb települések szakemberhiányát enyhítheti, és - a tanítóképző intézetek települése következtében - azoknak a megyéknek a gondjain, ahol ma a legnagyobb a szakemberhiány. a tanítóképzőkben oklevelet szerzett egy éves, kiegészítő levelező oktatáson a tanárképző főiskolákon képezhetik tovább magukat.

az egyetemi szintű közművelődési szakemberképzés jelenleg az eötvös loránd tudományegyetem bölcsészettudományi karán folyik, ahol népművelőket, könyvtárosokat, muzeológusokat, művészettörténészt, néprajzos, régész, újkori történelmi muzeológus/ és levéltárosokat, valamint a kossuth lajos tudományegyetem bölcsészettudományi karán, ahol népművelőket és néprajzosokat képeznek részben alap-, részben kiegészítő képzés formájában.

az egyetemi képzés célja egyrészt az, hogy a könyvtár - a népművelés, a muzeológus és a levéltár szakokat egy-egy szaktudomány elsajátítását is jelentő tanári szakhoz kapcsolva, szakmailag jól felkészült középiskolai tanárokat képezzenek, akik ugyanakkor - magasszintű ismeretek birtokában, s megfelelő gyakorlat után - alkalmassá válnak a könyvtári, közművelődési, muzeumi, levéltári, illetve a különböző tömegkommunikációs szerveknél, intézményeknél irányító munkakörök betöltésére.

/folyt. köv./

- 2 -

bb 1. /napirenden: ... 2. folyt./gi

a népművelés és a könyvtár szakhoz hasonlóan a muzeológus szakokon is visszaállítják az érettségi utáni közvetlen jelentkezés és felvétel lehetőségét. az 1977/78-as tanévtől tervbe vették a kossuth lajos tudományegyetemen a könyvtárszakos, a józsef attila tudományegyetemen pedig a művészettörténész és régész szakos képzés megszervezését.

az új tantervi irányelvekben megfogalmazott elvek és célok jegyében valamennyi szakon jelentős tartalmi korszerűsítést hajtanak végre. a nappali tagozatos alapképzés mellett továbbfejlesztik az ugynevezett postgraduális, illetve kiegészítő képzést, a muzeológus szakokon pedig megszervezik a levelező képzést. /mti/

bb 2. siker a szabadtéren - gyorsmérleg félidőben

i nm/be gi hi -cz

1975. július 29.

a budapesti szabadtéri színpadok igazgatóságán elkészült az eddig eltelt nyári hetek gyorsmérlege. mint az mti munkatársával közölték, júliusban szinte mindenütt teltházakat vonzottak a nyári produkciók. a budai parkszínpadon eddig csaknem 26 ezer néző váltott jegyet: antonio gades műsorát mintegy 16 ezren, a mali állami népi együttes produkcióját pedig csaknem nyolcezren tekintették meg, és ezuttal is sikert aratott a győri kislaludyszínház edit piáfról szóló produkciója. a margitszigeti szabadtéri színpadon 11.500-an tekintették meg az eddigi bemutatókat. a legnagyobb siker itt kétségtelenül puccini pillangókisasszony című operája, amelynek augusztusi előadásaira is elfogytak már a jegyek. több ezren tekintették meg a másik itteni előadást, az aida-t, és sok hazai és külföldi érdeklődőt vonzott az állami népi együttes évadnyitó vendégjátéka is. a városmajorban folytatott tavaly megkezdett sikersorozatát valentyin katajev: bolond vasárnap című zenés bohózat, amely eddig 8.500 nézőnek nyújtott jó szórakozást.

a nyári évadból természetesen még hátra van néhány előadás. a margitszigeten augusztusban kétszer adják elő verdi aida című operáját és ugyancsak kétszer puccini pillangókisasszonyát. augusztus 10-én nagyszabású galaesten csendülnek fel az opera-irodalom legjobb részletei. vezényel: kobayashi ken-ichiro és lukács ervin. a közreműködő szólisták a spanyol seta del grande, a bolgár alexandra milcseva, az olasz michele molese, a japán matsumoto miwako és a romániai kónya lajos, valamint a máv szimfonikusok, illetve a magyar rádió és televízió énekkara. ugyancsak a szigeten lép fel augusztus 16-án, 17-én és 19-én az arhangelszki népi együttes is. a világszerte ismert nagyszerű együttes az észak-orosz táj táncáit és dalait szólaltatja meg.

/folyt. köv./

- 3 -

bb 2. /siker a ... 1. folyt./gi

a budai parkszínpadon augusztus 2-6-ig vendégszerepel a hesse-
revue, a friedrichstadtpalast táncos-zenés műsora. a világszerte
ismert együttes 25 éve alakult, azóta táblás házak előtt szerepelt
a világ számos országában, svédországtól a szovjetunióig. itt az
idei évad augusztus 23-án este jótékonycélu gálaesttel zárul, a-
melyet „belépés csak állatbarátoknak,, címmel hirdetnek.

a városmajori színpadon augusztus 19-ig játsszák minden este
8 órakor - szerda és csütörtök kivételével - katajev-aldobolyi-
romhányi: bolond vasárnap című komédiáját. /mti/
--

bb 3. muramenti népdalok egy vajdasági kiadónál

vid.-fm gi hgy

1975. július 29.

dr. vinko zganec, a jugoszláviai vajdaság egyik neves népdal-
és népzene-kutatója - a magyar népzene-kutatók támogatásával - hosz-
szabb időn át gyűjtötte a zala megyei délszláv községek szerb-hor-
vát nyelvű lakossága által ismert és énekelt népdalokat. tótszent-
márton, tótszerdahely, semjénháza, figyeháza és murakeresztur köz-
ségben 34 idős embertől 300 muramenti népdalt vettek magnetofon-
szalagra; ebből 180 került kiadásra a csáktornyai zrínski kiadó
gondozásában. a zala megyei délszlávok dalait egy kötetben jelentet-
te meg a kiadó a muraközben élő délszlávok népdalaival. mint a
gyűjtő megállapítja, a zalai és a muraközi délszláv ajku lakosság
nyelvjárása, népzeneje, folklórja nagy hasonlóságot mutat.

a népzenei mű külön fejezetben adja közre a mura bal- és jobb
oldalán élő délszlávok katona-dalait, a szerelmi, a lakodalmi,
valamint az ugynevezett alkalmi dalokat. /mti/
--

bb 4. ismeretlen csehov-fordítás és turgenyev-Levél pécsett

vid.-fm gi hgy

1975. július 29.

pécsett mindig élénk érdeklődést tanúsítottak az orosz iroda-
lom klasszikusai iránt, így volt ez már a XIX. században is. a
mecsekaljai város magyar és német nyelvű sajtója rendszeresen kö-
zölte a nagy orosz írók alkotásait, helyt adott a fontosabb mű-
vekről készült recenzióknak és az irodalmi életről szóló tudósi-
tásoknak. dr. hajzer lajos, a tanárképző főiskola orosz tanszé-
kének adjunktusa évek óta kutatja a kortárs orosz irodalom jelent-
kezését a régi pécsi sajtóban, s munkássága során több fontos felfe-
dezésre jutott.

/folyt. köv./

- 4 -

bb 4. /ismeretlen ... 1. folyt./gi

irodalomtörténeti érdekességnek számít az az eddig ismeretlen
csehov-fordítás, amelyre a pécsi közlöny című folyóirat egyik
1904-es számában bukkant. /1904 egyébként az író halálának éve/
a novella címe: egy csettintés - csehov még egyetemi hallgató kor-
rában írta. a műfordító személye ismeretlen, mivel a pécsi uj-
ság nem tüntette fel a fordító nevét. a novella magyar nyelvre
átültetését mindenestre hozzáértő ember végezte, ami a század-
forduló orosz fordításainak esetében nem volt mindig magától ér-
tetődő - erre vall a fordítás filológiai pontossága és művészi ha-
tása. a pécsi csehov-fordításról nem tud az 1944-ig hazánkban
megjelent orosz irodalmi alkotásokat feldolgozó bibliográfia sem,
így tehát újabb adalékkal gyarapodott a magyarországi csehov-kul-
tus.

dr. hajzer lajos kutatásai során korábban egy ismeretlen tur-
genyev-Levelet, illetve levélszöveget is talált pécsett. a fünf-
kirchen zeitung című ujság egyik 1873-as száma közölte jánosi
engel józsef pécsi gyáros karlsbadi tudósítását, amelyben beszá-
ngolt a nagy orosz íróval történt találkozásáról és emlitést tett
egy tőle kapott levélről. a kutató a pécsi napló egyik 1926-os szá-
mában meg is találta a német nyelvű turgenyev-Levél szövegét. tu-
domásunk szerint ez az ismert egyetlen szál, amely az író ma-
gyar emberrel összekötötte. a karlsbadi levél ismeretlen volt
a szovjet irodalomtörténészek előtt is és nem szerepel a lenin-
grádban kiadott 28 kötetes turgenyev-sorozatban sem. /mti/
--

bb 5. újabb anyagokkal gazdagodott a győri xantus jános muzeum
madách-gyűjteménye

vid.-fm gi hgy

1975. július 29.

a győri xantus jános muzeum tulajdonában van az ország legtel-
jesebb madách-gyűjteménye, amely nemcsak „az ember tragédiája,,
115 kiadását tartalmazza, hanem olyan ritkaságokat is, mint ami
lyen például madách 1840-ben mindössze 50 példányban megjelent Lant-
Művészek című verseskötete.

madách imre levelezése a gyűjtemény kevésbé ismert része. az
országos széchenyi könyvtár a közelmúltban csaknem 500 magánle-
vél, illetve hivatalos okmány xerox-példányát juttatta el a mu-
zeumnak, hogy a dunántúli madách-kutatók győri is hozzáférje-
nek ezekhez a fontos kulturtörténeti dokumentumokhoz. közülük
különösen érdekes madách iskolai bizonyítványai, továbbá az az
1862-ből származó okmány, amely a költőnek a kislelű társaság-
ba való beválasztásakor íródott. megkapta a győri muzeum azt az
1864-ből származó díszes oklevelet is, amelyet madáchnak a tuda-
mányos akadémia levelező tagjává választásakor állítottak ki.

/folyt. köv./

- 5 -

bb 5. /ujabb anyagokkal .... 1. folyt./gi

felnettkori levelezésének ritka darabjai, amelyeket rákóczi jánossal, kossuth titkárával váltott. a győri madách-gyűjteményt gazdagítja arany jános 1861-ben írt levele is, amelyben „az ember tragédiája,,t méltatja, s „igen jeles műnek,, értékeli. /mti/

..-

bb 6. több mint száz vendéget várnak az esztergomi nemzetközi gitárfesztiválra

vid.-fm gi hgy

1975. július 29.

tizenegy országból több mint száz jelentkező kapta meg a meghívót az esztergomban augusztus 3-án kezdődő második nemzetközi gitárfesztiválra és szemináriumra. az elsőt - amely világviszonylatban is az első ilyen zenei rendezvény volt -, 1973-ban rendezték meg esztergomban, a város millenniuma alkalmából, és a tervek szerint a jövőben is kétévenként szervezik meg. ezzel régi hagyományait folytatja - a város; ugyanis esztergom a késői középkorban, majd a magyar reneszánsz és humanizmus korában is otthont adott a művészeteknek, a zenének. így a pengetős hangszerek mesterei is gyakran megfordultak a városban.

a rendezvénysorozat fő célja, hogy felhívja a fiatalok figyelmét: a klasszikus zenét gitáron is meg lehet szólaltatni. világszerte ugyanis ezen a hangszerezen játszik a legtöbb fiatal, mintegy 60-80 millióra becsülik számukat.

a fesztivál szemináriumait neves magyar és külföldi zeneművészek, zenetudósok vezetik. a hangversenyek többségét a várhegyi palotában tartják. a két hét alatt egymást váltják a nemzetek napjai: finn, ndk-beli, lengyel, görög, uruguayi, szovjet és magyar művészek adnak izelítőt népünk művészetéből. a záróhangversenyt augusztus 18-án tartják a bazilikában. a rendezvénysorozat művészeti vezetőjének, szendrey-karper lászlónak vezényletével szereplő zenekarban a vendégművészek is játszanak majd. többek között bemutatják farkas ferenc kossuth-díjas kiváló művészek erre az alkalomra komponált „tinódi krónikája,, című művét. /mti/

..-

- 6 -

bb 7. „emlékmű,, lett a szerszámgép

1975. július 29.

vid.-fm gi hgy

uj „emlékmű,, foglalta el helyét a szim esztergomi marógépgyárának szépen parkírozott udvarában. mielőtt elhelyezték, az időjárástól védő festést kapott az me 1000-es egyetemes marógép utolsó példánya. a strigon márkájú gépeiről világszerte ismert esztergomi gyárban ez volt az egyik legrégebbi géptípus, csaknem negyed századon át gyártották, és több mint 3.200 darabot készítettek belőle. magyarországon nincs jóformán olyan nagy vagy kis ipari és mezőgazdasági üzem, ahol ne lenne legalább egy belőle. a legtöbb me 1000-es marógépet a szovjetunióba szállították, de európa minden országában megtalálható és jelentős mennyiséget exportáltak a közel-keletre is. főleg a szer- és készülékgyártásnál, a karbantartásnál, az egyedi gyártásnál és a tanműhelyekben alkalmazzák.

a gyáriak most azért bucsuztak el az me 1000-estől, mert egyre nagyobb arányban készítik a világ szerszámgépiparában térthető, numerikus vezérlésű, úgynevezett nc-gépeket, és így csökken a hagyományos gépek termelése. a „nyugdíjas,, gép most már a legkevésbé termelékeny gyártmányuk volt; 60 darabot kellett belőle készíteni ahhoz, hogy olyan termelési értéket érjenek el, mint egy nc-géppel. a gyártmánystruktúra -változás a felhasználók számára is kedvező, mert az nc-gépek lényegesen nagyobb termelékenységgel dolgoznak. /mti/

..-

bb 9. áruházból, mozikból lopott az elrejtőzött betörő - két évi és tizhónapi szabadságvesztés

i bc/gg gi hi -cz

1975. július 29.

sorozatos bűncselekményeket követett el a csavargó életmódot folytató paczelt sándor 19 éves budapesti lakos. egy ix. kerületi étteremben elrejtőzött a mellékhelyiség álmennyezeti részén, majd onnan a zárás után előjött, s a helyiségekben kutatva, mintegy 4.700 forintot zsákmányolt. az összeg részben az üzleté, részben az ott dolgozóké volt. egy budai moziban két alkalommal is elrejtőzött, innét zsebrádiót, golyós- és filctollakat, több tábla csokoládét és mintegy 200 forintot emelt el. egy vii. és egy viii. kerületi moziból nem távozott el, utóbbi épületben betört egy szerkesztőségbe is - rádiót, írógépet, órát, más használati tárgyakat és kisebb összegben készpénzt lopott el. a ix. kerületben egy áruházban bujt el, majd a zárás után az osztályokról ruhaneműket, műszaki cikkeket és egyéb tárgyakat emelt el. a ruhaneműek egy részét felöltötte, a többit pedig egy táskába dugta, s nyitás után kerekét oldott. a notórius tolvaj végül is lelepleződött: a lopott óra értékesítésekor őrizetbe vették.

a fővárosi bíróság paczelt sándort két évi és 10 hónapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

- 7 -

bb 8. kielégítő ellátás olcsó élelmiszerekből

i jf/zsu gi ie -cz

1975. július 29.

a mém-ben megvizsgálták, hogyan alakult az év eddig eltelt időszakában az olcsó élelmiszerek gyártása és forgalmazása, és hogy milyenek a kilátások a hátralevő hetekben, hónapokban. megállapították: a helyzet megnyugtató, amennyiben az olcsó áruk az egész élelmiszer-választékon belül a tervezettnél megfelelő arányban kerülnek a fogyasztókhoz, miután a gyárak és a kereskedelem eleget tettek ilyen irányú kötelezettségeiknek, vállalásaiknak.

huskésztiményekből az olcsóbb termékek aránya idén mintegy 60 százalékot tesz ki. /ebbe az „osztályba”, sorolhatók a különként 40 forintért, vagy ennél olcsóbban árusított élelmiszerek./ mennyiségük az előzetes terveknek megfelelően alakult. vágott baromfiból az olcsó termékek idei forgalma hozzávetőleg a tavalyinak megfelelő, s ez figyelemreméltó, mert a vágott és darabolt baromfitermékek ára hat éve nem nőtt, annak ellenére, hogy a baromfi felvásárlási árát időközben növelték. a tojás piaci ár-szintje az elmúlt évihez képest 1975-ben várhatóan 12 százalékkal csökken. tejtermékekből az olcsó áruk forgalma folyamatosan visszaesik, mert a fogyasztók szívesebben vásárolják az eldobós csomagolású polypack tejet, mint a kannásat, és a sajtok közül jobban keresik a drágább, de nagyobb élvezet-értékű fajtákat. ennek ellenére az ipar továbbra is fenntartja az olcsóbb sajtok választékát.

a konzervipar 1975-ben 25-féle új termék gyártását kezdte, illetve kezdi meg. ezek egy része az olcsó élelmiszerek kategóriájába tartozik. jelentős sikernek tartják, hogy a konzerv-zöldborsó és zöldbab forgalma mintegy 25 százalékkal nőtt. egyötödével több gyorsfagyasztott főzeléket adnak el idén az üzletekben, miután sikerült növelni a mirelit élelmiszerek gyártását. a várható évi forgalom mintegy 540 vagon, ennek jelentős része az olcsó árkategóriába tartozik. az édesipar mintegy 3,5 százalékkal több háztartási kekszet bocsát a kereskedelem rendelkezésére. a dohányipar az elmúlt évhez képest mintegy 400 millióval több románc cigarettát gyárt, miközben a munkás cigaretta forgalma csökken, 1975-ben várhatóan 130 millióval. /mti/

- 8 -

nybb. 10. már együtt a vállalt 40 000 tonna vas- és fémhulladék egy-egyede - országos gyűjtőakció a kisz felhívására

i/pr/gk/rj hi -cz

1975. július 29.

- várakozásainkat felülmúló, eredményekben jeleskedő országos akció - így fogalmaztak a kisz központi bizottságának illetékesei, amikor az mti munkatársának kérésére összegezték: milyen visszhangra talált az ifjusági szövetség június 21-i, vas- és fémhulladékgyűjtésre mozgósító felhívása.

- alapvető nyersanyagokban hazánk korántsem bővelkedik - mondták -, nekünk, fiataloknak sem mindegy tehát, hogy mennyi kiderített vas- és fémhulladékot, a termelésben már nem használható, de beolvasztással ismét értékké váló gépet, berendezést sikerül megmenteni. ez már önmagában is elegendő lenne egy országos gyűjtőakcióhoz, a felhívás kibocsátásához azonban még egy nyomós érünk volt: a kohászok vállalták, hogy a kongresszusi és a fel szabadulási munkaverseny során 50 000 tonnával több acélt gyártanak a népgazdaságnak. márpedig az acélhoz vashulladék is kell, a felajánlott többlet kerekén 40 000 tonna. hatalmas mennyiség, különösen ha azt is számba vesszük, hogy a kohók folyamatos etetéséhez, az idej népgazdasági terv teljesítéséhez már e-leve egymillió tonna vashulladékra van szükség.

- a 40 000 tonna összegyűjtésére mi, fiatalok vállalkoztunk. erre a segítőkészségre a társadalom most is joggal számíthatott, s - úgy véljük - a feladat nagysága arányban áll az új nemzedék tenniakarásával. hogy ez valóban így van, arra csak egy példát. mi még tulajdonképpen csak fontolgattuk a segítség módját, lehetőségét, amikor jelentkeztek a dunai vasmű kizsesei: náluk rendszeres tevékenység az anyagmentés. a dunaujvárosiak „korábban ébredtek”, igaz, ők közvetlenül érzik a martinke-mencék éhségét. gyári tervük az idén 1 millió 150 ezer tonna acél, tisztában voltak hát a vállalkozás jelentőségével. a vasmű kizsesei július elején már arról számoltak be levelükben, hogy néhány nap alatt csaknem 500 tonnányi vas- és fémhulladékot sikerült felkutatniuk. különösen a szállító gyáregység fiataljai jeleskedtek 157 tonnával, de alig maradt mögöttük a hengermű és a kohászati gyáregység gárdája.

/folyt.köv./

7.55 rj

g20g

- 9 -

bb. 10. / már együtt... 1. folyt./rj

- a felhívásra elsőként válaszolók között voltak a csepel vas- és fémművek ifjumunkásai, akik vállalták, 2000 tonnát teljesítenek. jóllehet azt kértük, hogy az országos akció július 1-én induljon, s azóta még egy hónap sem telt el, a csepeliek olyan eredményesen hasznosították az elmúlt heteket, hogy eredeti vállaltasukat még további 1000 tonnával megtették. a jó példák közé ki-vánkozik a borsodi hőerőmű vállalat : a nem túl nagy létszámú üzem ifjai 20 tonnányi hulladékkal járultak hozzá országos vállalatunk teljesítéséhez. szólnunk kell a szerencsi járás ifjukkommunistáiról, akik a határt járva szedték össze a roncs, gazdátlan mezőgazdasági gépeket, alkatrészeket, a dombrádiakról vagy a kiskorpiódiakról, akik az udvarokat, kerteket, padlásokat ,,fésülték át,, - s még hosszan lehetne folytatni a sort. például a bolyi állami gazdaság fiataljai - összevetve megyénk kisz-taglétszámát a vállalt mennyiséggel - kiszámították, hogy akkor áll-ják a versenyt, ha fejenként legalább 30 kiló hulladékfémét szál-lítanak az átvevőhelyre. példájuk baranya megyében gyorsan követésre talált, sőt a mohácsi textilhasznosító vállalat ifjumunkásai 51 kilogrammos ,,fejadaggal,, dicsekedhetnek.

- akciónk ,,fájó,, pontja: a szállítás. az összegyűjtött hulla-dékokat el kell juttatni a kohókhoz, s a 40 000 tonna bizony szapo-ritja a szállító vállalatok amúgy sem csekély gondjait. érthető, hogy elsősorban a mezőgazdaság, az aratás, a betakarítás s a nagy-beruházások anyagszükséglete kap zöld utat. az ifjukkommunisták szerencsére ebben is a népgazdaság segítségére siettek, sok helyütt vállalva nemcsak a gyűjtést, hanem a szállítás is. így csele-kedtek a diósgyőri gépgyár kiszesei, így a lábatlani cement-és mészművek fiataljai. s számítunk a szállítási vállalatnál dol-gozó fiatalokra, a máv, a volán kiszeseire is, hiszen az aratás vége, illetve a cukorrépa betakarításának kezdete között akad néhány ,,lazább,, hét, s erre időben készülve, folyamatosan gördül-hetnek a vashulladékkal megrakott vagonok.

- utolsó mérlegünket július 15-én zártuk, a fiatalok gyűjtésé-nek eredménye akkor 5600 tonna volt. úgy számítjuk, hogy mára már együtt van a 40 000 tonna jó egynegyede. a legszorgalmasabbak veszt-rem, fejer és tolna megye leányai-fiai voltak, s nagyban segítet-te akciónkat, hogy minden országos főhatóság körlevélben szóli-totta fel a felügyelete alá tartozó gyárakat, üzemeket, intézmé-nyeket, vállalatokat: támogassák a kiszesek mozgalmát. mint eddig egyetlen akciónkban sem, most sem nélkülözzük a hazánkban ideiglene-sen állomásozó szovjet déli hadseregcsoport komszomolistáinak segít-ségét. hirt kaptunk például arról, hogy az öntödei vállalat ifjumun-kásai szovjet katonafiatalokkal együtt több mint 50 tonnányi hul-ladékot gyűjtöttek össze, s tudunk arról is, hogy komszomolistákkal közös gyűjtőkörutra indulnak hamarosan a derecskei járás ifjukom-munistái. /mti/

--

8.00 rj

- 10 -

g25g

bb. 11. felülvizsgálják a víztározók halászati hasznosításá-nak lehetőségeit

1/sb/tr/rj ie -cz

1975. július 29.

az árvíz- és belvízvédelemnél mindinkább előtérbe kerül a nagy tömegben érkező víz egy részének átmeneti tározása, hogy csökkentsek a káros elöntés veszélyeit, egyenletesebbé tegyék a víz levezetését. a víztározók másodlagos hasznosítására le-hetőséget kaptak a halászattal foglalkozó gazdaságok. a táro-zók halásztására és halászatára vonatkozó törvényerejű rendelet azonban csaknem másfél évtizeddel ezelőtt jelent meg, s jog-szabályait nem lehet minden esetben alkalmazni, mert elavultak.

a vízügyi és halászati jogszabályok közötti összhang ér-dekében - a halászati jogszabályok módosításáig - most megállapo-dott az országos vízügyi hivatal elnöke és a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter. eszerint az ujonnan épülő víztározók halászati hasznosításának lehetőségeiről és a vízgazdálkodási feltételekről a vízügyi hatóság dönt. amennyiben lehetőség nyi-lík a vízterület halászati hasznosítására, akkor erről - a víz-jogi engedélyben megszabott kereteken belül - a halászati ható-ság intézkedik. elsődleges tehát a vízgazdálkodás érdeke. a je-lenleg üzemelő és halászati hasznosítással érintett víztározó-kat pedig most a tanácsi szakigazgatási szervezet bevonásával a vízügyi igazgatóságoknak felül kell vizsgálniuk, s amennyiben szükségessé válik, gondoskodni kell a halászati hasznosítás kor-látozásáról vagy megszüntetéséről. /mti/

--

bb. 12. harmincnégy mezőgazdasági szakmunkásképző tanfolyam vas megyében

vid/fm/rj hgy

1975. július 29.

a vas megyei tanács mezőgazdasági és élelmezésügyi osztálya megkezdte a mezőgazdasági szakmunkásképző tanfolyamok szervezését. az 1975-76-os tanévben elsősorban a két alapszakmában - a szar-vasmarha-tenyésztő és a növénytermesztő gépész szakmában - szer-vezik a legtöbb tanfolyamot, ugyanis ezek elvégzése után lehető-ség van specializáló továbbképzésre. a megyében a tervek sze-rint tizenhárom helyen szarvasmarhatenyésztő, huszonkét község-ben pedig növénytermesztő gépész tanfolyamot indítanak. ezenkívül két helyen kezdődik szőlő- és gyümölcstermesztő, egy helyen pe-dig baromfi-tenyésztő szakmunkás képzés.

az idén először kísérleteznek azzal, hogy több termelőszövet-kezet dolgozóit egy tanfolyamra vonják össze. így a kisebb létszámú gazdaságok dolgozói is részt vehetnek a szervezett oktatásban. /mti/

--

8.10 rj

- 11 -

g25g

bb. 13. új diesel -motorjavító üzem győrtött

vid/rj fm hgy

1975. július 29.

a győri rába magyar vagon- és gépgyár új létesítménnyel: motor-
főjavító üzemmel gyarapodott. a győri gyárépítésben 1969. óta
gyártják a különböző típusu, nagyteljesítményű rába- man diesel
motorokat. az elmúlt évben már több mint 15 ezret gyártottak, az idén
pedig 19 ezer motor készül el. az első autóbuszokba beépített rá-
ba-motorok főjavítás nélkül már korábban megtették a 300 000
kilométeres utat. a nagytömegű motorgyártás megkövetelte a javító-
üzem létrehozását.

a motorfőjavító üzem tágas- több üzembrésze tagozódó - jól
világított csarnokból áll. az elhasznált motorokat a tárolóból eme-
lővillás targoncákkal szállítják az előkészítőbe. itt leszerelik
róluk az elektromos berendezéseket és alaposan meg is tisztítják
őket. a motorok ezután a bontóüzembe kerülnek. a kiszervezett al-
katrészeket három részre osztják. amelyek erős igénybevételnek vannak
kitéve, azokat kicselezik, a még javítható alkatrészeket vi-
szont felújítják. a javítás nélkül felhasználható alkatrészeket
szigorú vizsgálatoknak vetik alá. erre a célra saját tervezésben
és kivitelezésben próbapadokat és különböző ellenőrző berendezéseket
építettek.

az üzemhez alkatrész-raktár is tartozik, amelyben ötven motor-
hoz elegendő alkatrészeket tárolnak. a nagyteljesítményű motorokat a kü-
lönböző üzembrészekben darukkal, kocsiakkal mozgatják, - ugyanígy a
nehezebb alkatrészeket is. a szerelést egész sor ügyes kisgép
könnyíti meg. még ebben az évben 800 motor főjavítását végzik el.
az üzemben. /mti/

--

bb. 14. máfki-technológia alapján - egymillió négyzetméter
,,korróziós film,, angol cég megrendelésére

vid/rj fm hgy

1975. július 29.

új - nemzetközi érdeklődésre számot tartó - korrózióvédő anyagot
állítottak elő a magyar ásványolaj- és földgázkisérleteti intézetnél.
a fekete, filmszerű bevonóanyag a bitumen és a műanyag sajátos öt-
vözete, különböző segédanyagok felhasználásával. a fekete
,,film,, hosszú évtizedekig ellenáll a földalatti korrózióknak.
az új anyag sikerét bizonyítja, hogy a máfki-technológiával a
hungária műanyagfeldolgozó vállalatnál gyártott fekete filmből
az idén már egymillió négyzetméternyit rendelt meg a londoni long
produks cég.

a korrózióvédő anyag továbbfejlesztésében is együttműködik
a veszprémi kutató intézet és az angol cég. most olyan variánst
dolgoznak ki, amely már géppel könnyen felhordható a csövek-
re. /mti/

--

8.20 rj

- 12 -

g30g

bb. 15. kismamák iskolája szombathelyen

vid/fm/rj hgy

1975. július 29.

a szakszervezetek vas megyei tanácsának nőbizottsága elhatáro-
ta, hogy megszervezi szombathelyen a gyermekgondozási szabadságukat
töltő általános iskolai végzettséggel nem rendelkező munkás-kis-
mamák tanfolyamát. ezen az általános iskola 7. és 8. osztályának
tananyagát dolgozzák fel, és felkészítik őket a vizsgára. a kez-
deményezést felkarolta és segíti a városi tanács művelődésügyi osz-
tálya is.

a nőbizottság tagjai, a művelődésügyi osztály dolgozói megkezdték
a szervező munkát, kapcsolatba léptek a munkahelyek vezetőivel,
személyzeti osztályaival, s otthonukban is felkeresik a kismamá-
kat. a tanfolyamnak a megyei művelődés- és ifjúsági központ ad
otthont. az intézmény a szakszervezetek megyei tanácsának kultu-
rális bizottságával közösen gondoskodik a közreműködő tanárok-
ról, szemléltető eszközökről. a tervek szerint a kismamák részére szep-
tembertől hetenként két alkalommal tartanak majd négy-négy órás fog-
lalkozásokat, alkalmazkodva a gyermeknevelés kívánalmaihoz. a ta-
nulási idő alatt a kisgyermekek részére külön erre a célra előké-
szített helyiséget biztosítanak, ahol szakképzett gondozónő
felügyelete mellett aludhatnak, játszhatnak. /mti/

--

bb. 16. talajviz fűti a melegházat - 30 százalékos energia-
megtakarítás

1/kg/zsu/rj ie -cz

1975. július 29.

a fóliával borított melegágyak fűtésére szellemes eljárást
dolgoztak ki a kertészeti egyetem zöldségtermesztési tanszéké-
nek tudományos munkatársai - módszerükkel a talajvizet, és a nap
hőenergiáját hasznosítják, s ezzel mintegy 30 százalékos ener-
gia-megtakarítást érhetnek el a kertészetekben.

/folyt.köv./

8.25 rj

- 13 -

g30g

bb. 16. /talajviz fűti... 1. folyt./rj

a közelmúltban szabadalmaztatott eljárás lényege, hogy kettősfalú fóliasátrat építenek, amelynek tartófémváza egyúttal csőrendszerként is szolgál. a csőbe 10-20 méter mélyből talajvizet szivattyuznak fel, s a vizet a két fólia között folytatják. tudavalevő, hogy a talajviz hőmérséklete ilyen mélyen a legnagyobb hidegben is jóval a fagypont fölött marad, így az állandó vízfűgöny még - 25 fok külső hőmérséklet mellett is megvédi a fólia alatt természetű növényeket - legalább hat fok meleget biztosít. egyes kevésbé melegigényes zöldségfajtáknak ez is elegendő, így többek között a saláta, a retek vagy a karalábé télen is természetű a speciális fóliasátor alatt.

az egyetem soroksári kísérleti telepén már a gyakorlatban is sikerrel vizsgázott a talajvizel és a naphőenergiájával fűtött fóliasátor, s több gazdaság érdeklődik már iránta. jelenleg például a hevesi állami gazdaság épít hasonló megoldású melegházat, hogy a hideg idő beköszöntésével is folyamatosan biztosíthassák a friss zöldségellátást. előreláthatóan szélesebb körben is elterjed majd az új eljárás, hiszen már az országhatárokon túlról, egyebek között a szovjetunióból és norvégiából is érdeklődtek iránta. /mti/

--

bb. 17. „gyöngyösért”, emlékérem

vid/fm/rj hgy

1975. július 29.

gyöngyös város tanácsa módosította a „gyöngyösért”, emlékérem adományozására vonatkozó korábbi rendeletét. az új emlékérem nemcsak külsejében vált értékesebbé, hanem adományozásának feltételeit is megszigorították.

a „gyöngyösért”, emlékérem alapja egy 60 milliméter átmérőjű aranycsillag, amelynek közepén 34 milliméter átmérőjű körlap helyezkedik el, rajta a város színes címerével. aranyszalag díszíti a címer alatti részt, a szalagon pedig „gyöngyösért”, felirat olvasható.

/folyt.köv./

8.30 rj

- 14 -

g³⁰g

bb. 17. / „gyöngyösért”,... 1. folyt./rj

a „gyöngyösért”, emlékéremmel azokat tüntetik ki, akik kiemelkedő tevékenységükkel a város társadalmi, gazdasági, kulturális fejlődését jelentős mértékben előmozdították és a város hírnevét öregbítették.

a kitüntetést évente egy személy kaphatja meg a városi tanács döntése alapján. /mti/

--

bb. 18. helyzetkép a kilenc kiemelt nagyberuházás gyorsításáról

i/sl/gk/rj ie -cz

1975. július 29.

mint ismeretes, az 1975. évi terv intézkedik kilenc állami nagyberuházás befejezésének gyorsításáról, s a minisztertanács, e munkálatok fokozott anyagi ösztönzéséről is gondoskodott.

az állami fejlesztési bank felmérte e kiemelt beruházások helyzetét, a munka menetét, gyorsításának várható gazdasági eredményeit. az elemzések szerint a kilenc beruházás közül hétnek a teljes, illetve részleges üzembe helyezésére a jóváhagyott időpontnál 1-12 hónappal korábban kerül sor, a további két beruházás határidő-túllépését pedig lényegesen csökkentik. az ózdi kohászati üzemek folyamatos acélöntőművének rud- és dróthengerművének teljes termelő kapacitását a gyorsítás nélkül várható 1976 áprilisa helyett 1976 januárjában, a dunaujvárosi hullámvertikumot 1977 december helyett 1977 szeptemberében, a duna menti hőerőmű ii. és iii. ütemét 1977. január helyett 1976. szeptember közepén, a székesfehérvári szélesszalaghengermű ii. és a présműfejlesztés i. ütemét 1976. decembere helyett 1975. decembereben, illetve 1976. júniusában, a dunai kőolajipari vállalat ii. ütemét 1976. decembere helyett 1976. októberében, a szegedi kőolaj- és gázipari létesítményeket 1977. márciusa helyett 1976. decembereben, a gyulai huskominátot 1978. decembere helyett 1978. júniusában helyezik üzembe. a kőolaj- és földgázkitermelés növelését szolgáló beruházások teljes termelő kapacitása az eredetileg tervezett 1978 decemberében lép üzembe, több létesítményének átadási időpontját azonban 2-4 hónappal előrehozzák. az ózdi kohászati üzemek acéltermelésének oxigénes intenzifikálással történő növelését, illetve e beruházás gyorsításának feltételeit most vizsgálják.

/folyt.köv./

8.35 rj

- 15 -

g³⁵g

bb. 18. / helyzetkép a kilenc... 1. folyt./rj

az illetékes minisztériumok és vállalatok kidolgozták a részletes munkaprogramokat, azok végrehajtását folyamatosan ellenőrzik és segítik. a gyorsítás anyagi ösztönzésével kapcsolatos feltételek nagyrészt ugyancsak rendeződtek már. a beruházók többsége a gyorsítást szolgáló kiegészítő szerződéseket is aláírta. az intézkedések hatására a munka gyorsítása máris viszonylag zökkenőmentesen halad az ózdi, a székesfehérvári és a gyulai beruházásoknál, más létesítményeknél folyamatban van a tervdokumentációkkal, a létszámmal, az anyagellátással kapcsolatos nehézségek elhárítása.

a beruházók számításokat végeztek a gyorsítással járó többletköltségekről, illetve a várható többleteredményekről. a számításokat a minisztériumok felülvizsgálták, a pénzügyminisztériummal és a magyar nemzeti bankkal is egyeztetették. a gyorsítások 114 millió forintba kerülnek /az ózdi acélgyártást növelő beruházás nélkül, ahol a számítások még nem készültek el/. a 114 millió forintból is 66 milliót csak átmenetileg költenek a gyorsításra, mert a kivitelező a beruházás befejezése után a gyorsításhoz beszerzett gépeket megvásárolja, sőt azokért a beruházás ideje alatt is bérleti díjat fizet. a többletkiadás valamivel a fejlesztési előirányzat 1 százaléka alatt marad. a 114 millió forint 58 százalékat állóeszközökre, 17 százalékat anyagi ösztönzésre, 25 százalékat pedig a gyorsítással kapcsolatos különféle sürgősségi felárakra, felvonulási költségekre, fokozott tétliesítésre stb. fordítják. a beruházások gyorsabb befejezése nyomán a vállalatok többleteredményeket érnek el a termelésben, mind a népgazdaság, mind az érintett vállalatok nagyobb jövedelemhez jutnak. a gyorsítás eredményeként 1975-80 között - árkiegészítés nélkül számítva - 2.7 milliárd forint értékű többletterméket

állítanak majd elő az üzemek, aminek 85 százalékat itthon, 3 százalékat a szocialista, 12 százalékat pedig a nem szocialista országokban értékesítik. az itthon értékesített többlettermék nagyrészt tökés importot helyettesít. a gyorsítás nyomán, ugyancsak 1975-80 között, a vállalatoknál mintegy 340 millió forint nyereség-többlet keletkezik, ebből 120-130 millió forint a vállalati alapokat növeli. a kapacitások korábbi üzembe lépése az állami költségvetés egyenlegét 366 millió forinttal javítja.

/folyt.köv./

8.50 rj

gko g

- 16 -

bb.18. / helyzetkép a kilenc... 2. folyt./rj

az ózdi folyamatos acélöntőmű, rud- és dróthengermű a korábbi üzemben helyezés nyomán 1976-77-ben 87 000 tonnával több hengerelt készárut, a dunaujvárosi hullámpapír-vertikum ugyancsak 1976-77-ben 6300 tonnával több hullámalappapírt és 11 200 tonnával több hullámpapírt bocsát ki, a dunamenti hőerőmű 1975-80 között 1.4 milliárd kilowattóra többlet villamos energiát, a székesfehérvári könnyűfémű 1975-76-ban 2400 tonna többlet hengerelt alumínium félgyártmányt, a dunai kőolajipari vállalat ugyancsak 1975-76-ban 120 000 tonnával több kőolajterméket állít elő. a szegedi kőolaj- és gázipari létesítmények beruházásainak gyorsítása 1975-77 között 200 millió köbméter földgázt, 45 000 tonna propán-bután gázkeveréket, 7000 tonna izopentánt, valamint 58 000 tonna gázolint, a kőolaj- és földgázkitermelés gyorsabb ütemű növelése 21 000 tonna kőolajat, a gyulai huskominát termelő kapacitásának korábbi üzembe helyezése pedig 1978-79-ben csaknem 2000 vagonnal több kúsárut és egyéb husterméket jelent az országnak. /mti/

-.-

bb. 19. növekszik a népfront szerepe az aprófalvakban

i/tf/tr/rj hi -cz

1975. július 29.

a népfront- és a szövetkezeti mozgalom együttműködésére vonatkozó elnökségi ajánlás hangsúlyozza, hogy különös figyelmet érdemel azoknak a kisközségeknek és tanyai településeknek a helyzete, amelyekben tanács- és szövetkezeti iroda nem működik. e községekben, tanyákon a népfrontbizottságok feladata különösen jelentős a gazdasági és társadalmi feladatok megoldásában. erről adott tájékoztatást dr. fábián lászló, a hnf országos tanácsa falu- és szövetkezetpolitikai munkabizottságának titkára.

a falu- és szövetkezetpolitikai munkaközösség idei programjában központi helyre került a társadalmi összefogás az aprófalvak segítéseért. a munkaközösség - együtt a várospolitikai és gazdaságpolitikai munkaközösséggel, az érdekelt megyei tanácsokkal és népfrontszervekkel - három tájjellegű tanácskozást rendezett nemrégiben az ország jellegzetesen aprófalvas vidékein, három helyen: óriszentpéteren a vas- és zala megyei, kátoly községben a baranya megyei és rásonysáperencsen a borsod megyei aprófalvak részére, majd a vidéki tanácskozások tanulságait összesítették a hnf országos tanácsánál.

/folyt.kv./

8.55 rj

1020 g

- 17 -

bb. 19. / növekszik a népfront... 1. folyt./rj

a hasznosítható tapasztalatok - a megoldandó gondok - közé tartozik, hogy az aprófalvakban lakók a városiakkal összehasonlítva hátrányos helyzetben vannak. a városi és a kisközségi lakos ellátottsága közti különbség egyelőre nem csökken. e kérdés vizsgálatánál szem előtt kell tartani, hogy az aprófalvakban 800 000 ember sorsáról van szó: ha ehhez hozzászámítjuk az ugyanennyi tanyai lakost, akkor már minden hatodik állampolgár gondjáról beszélhetünk: de nem sokban különbözik ezektől az 1000-2000 lelkes falvak ügye sem, hisz ilyen településeken több mint egymillióan laknak. ezért állította a hazafias népfront most - a tanyai problémák feltárása után - a társközségek és aprófalvak gondjait az érdeklődés középpontjába.

folymatosan szükséges ezután foglalkoznunk az aprófalvak helyzetével - mondta dr. fábián lászló - , mert ezeken a lakóhelyeken a tanács „kivonulása,, óta megkülönböztetett szerepük, feladatuk van a népfront-bizottságoknak. a társközségekben a legtöbb esetben alig maradt értelmiségi a tanácsszékhely községbe települése után, hiszen az iskolákat körzetesítették, a termelőszövetkezeteket egyesítették. így aztán sem közigazgatási, sem pedagógus, sem mezőgazdasági értelmiségi nem maradt a faluban. az aprófalvak lakossága jelenleg évi két százalékkal csökken. ezek csökkenő tendenciája jelenleg nagyon különbözőképpen jelentkezik. vannak társközségek, ahol számottevő az elnéptelenedés, viszont nem kevés az olyan aprófalva sem, ahol nem csökken, sőt, emelkedik a lakosság száma. egyetlen településsem lehet „halálra ítélt,, az alapvető ellátást a legkisebb településen is biztosítani kell.

megnőtt a népfrontbizottságok szerepe az ilyen kicsiny községekben. itt a különböző mozgalmi összejöveteleken - béke és barátsági rendezvényeken, nemzeti ünnepeken, falugyűléseken - a lakosság részvétele arányaiban jobb, mint a székhely-községekben. megnőtt a közös összefogás jelentősége, és több a társadalmi munka is. a társközségek tanácsstagi csoportjai jól működnek a legtöbb helyen, és a tanácsstagok megfelelően képviselik választóik érdekeit a közös tanácsban. így aztán arra ösztönzik tanácsi vezetőiket, hogy jobban odafigyeljenek az aprófalvak problémáira, rendszeresen résztvegyenek a társközségi rendezvényeken, közvetlenül tájékoztassák a lakosságot a tervekről és válaszoljanak a felvetett észrevételekre. az ilyen összejövetelek szervezésében is fontos feladatai lehetnek a népfront-mozgalomnak. /mti/

--

9.05 rj

- 18 -

10²⁵g

bb. 20. vándorló géplánc a tolna megyei tőzegbányákban

vid/fm/rj -cz

1975. július 29.

bányagépláncot vándoroltat a tolna megyei talajérőgazdálkodási vállalat. ez több gépből: kotróból, szállító- és felhordószalagból, aggregátorból és dt lánctalpas erőgépből áll. a géplánc ingajaratot tart a vállalat egyik tőzegbányájából a másikba. jelenleg három tőzegbányában: a kapos völgyében lévő dombóvári és regölyi bányában, valamint a völgyégbeli zomba-paradicsompusztán ezzel a géplánccal termelik ki a tőzeget. a mozgó gépesített rendszerrel felére csökkentették az emberi munkaerőigénybevételt, takarékoskodnak az energiával és növelik a hatékonyságot. a bányagéplánc létrehozásával évente többtízezer forint értékű megtakarításra számítanak.

a géplánc most regölyben működik, majd zomba-paradicsompusztára megy át. /mti/

--

bb 21. megkezdődött a zalaegerszegi hűtőház építése

vid/ká/ny hgy

1975 július 29

zalaegerszeg nyugati városrészén kialakuló élelmiszeripari negyedben, a gabonaipar, valamint a baromfifeldolgozó szomszédságában épül fel a magyar hűtőipar újabb ezer vagonos hűtőháza. a zömében bogyósgyümölcsök feldolgozására és tárolására telepített hűtőház építése a földmunkákkal megkezdődött. jóllehet az új hűtőház csak az 1977.évi bogyósgyümölcs termést fogadja majd, zala megye és a szomszédos vas megye termelőszövetkezeteiben és szakszövetkezeteiben jelentős nagyságu területeken telepítettek, illetve telepítenek már az idén bogyós gyümölcsöket, málnát, szamócat és ribizsét. /mti/

--

bb 23. tízmillió tonna - a máv pécsi igazgatóságának szállítási rekordja

vid/ká/ny hgy

1975 július 29

elszállították az idei 10 milliomodik tonna árut a máv pécsi igazgatóságának dolgozói. a dél-dunántúli vasutiállítás történetében még nem volt példa ilyen roppant tömegű áru továbbítására ennyi idő alatt. s mindezt a tavalyival szinte azonos, vagy alig nagyobb kapacitással érték el, a kocsifordulás javítása és a kocsiforduló gyorsítása révén. a múlt évinél jóval több követ, kavicsot, gabonát, cementet, téglát, tüzfát szállítottak rendeltetési helyére.

az év további részében változatlanul nagyok a szállítási igények. különösen nagy feladatot jelent majd a cukorrépa továbbítása. /mti/

--

10.50/ny

-19-

11¹⁰g

bb 22. az ezredik takarmánysilót szállították külföldre tatabányáról

vid/ká/ny hgy

1975 július 29

az 1.000. műanyag takarmánysilót szállították el kedden külföldre tatabányáról, a delta ipari szövetkezettől. lengyelországba vitték felkészített tehergépkocsikkal a ,, jubileumi, mezőgazdasági berendezést. 1972-ben kezdte meg a tatabányai üzem a műanyagcsillók exportálását lengyelországba, csehszlovákiába és bulgáriába. mindhárom országban az agárdi agrokomplesz korszertés-és szarvasmarha-tenyésztő telepeket épít, s ezeken a komplett telepeken szerelik fel a tatabányai műanyagcsillókat. a 10-20 köbméteres, üvegszállal erősített műanyag-tartályok sok szempontból előnyösebbek az acéllemezekből készülnél. mivel a poliészter rossz hővezető, a benne tárolt terményt jól óvja a hidegtől és a túlzott felmelegedéstől. a viszonylag kis súlyú csillók szállítása, szerelése kevés munkaerőt igényel.

a delta-csillókból most a szovjetunió is rendelt. 1976-ben kezdi meg a tatabányai üzem a szovjet megrendelés teljesítését. elsőként 160 csillót szállítanak a szovjetunióba. /mti/

bb 24. a ix. nemzetközi bartók-szeminárium

gk/ny zs hgy

1975 július 29

hallgatói augusztus 2-án, szombaton este 7 órakor nyilvános hangversenyt adnak a vörösmarty téri kulturpalotában. a belépés díjtalan, érdeklődőket szívesen lát a szeminárium rendezősége. /mti/

bb 25. tudományos ülés, kiállítás a szocialista gyógyszerészet 25. évfordulója alkalmából szolnokon

vid/kz/ny hgy

1975 július 29

a szocialista gyógyszerészet megalakulásának negyedszázados évfordulójáról kedden tudományos ülésen emlékeztek meg szolnokon. a városi tanács dísztermében rendezett ünnepségen gáli mihály, a szolnok megyei gyógyszerészeti központ igazgatója emlékezett meg a gyógyszerészet 25 éves átalakulásáról, fejlődéséről, majd kitüntetések, jutalmakat adott át a vállalat legjobb dolgozóinak. ezt követően köszöntötték a törzsgárda tagokat, majd tudományos előadásokra került sor. a megyei ságvári endre művelődési központban gyógyszerésztörténeti kiállítás nyílt. a bemutató az aspirintől a mai modern antibiotikumokig és más fontos életmentő gyógyszerekig kalauzolja az érdeklődőket, s érzékelteti a megye gyógyszerésztárhálózatának gyorsított fejlődését, korszerűsödését is. /mti/

11.30/ny

-20-

12¹⁰ g

bb. 27. kádár jános, losonczi pál és aczél györgy fogadta a brit külügyminisztert

t/-don/zs/rj hgy

1975. július 29.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára kedden a központi bizottság székházában fogadta a hivatalos látogatáson budapestten tartózkodó james callaghand, nagy-britannia és észak-írország egyesült királyság külügyminiszterét.

losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke az országban fogadta a brit külügyminisztert. aczél györgy, a minisztertanács elnökhelyettese szintén az országban fogadta james callaghand.

a szívélyes légköri találkozókon véleménycserét folytattak a magyar-angol kapcsolatokról, az európai biztonság kérdéseiről és más időszerű nemzetközi témákról.

részt vett az eszmecsereken puja frigy külügyminiszter és dr. házi vences, a magyar népköztársaság londoni nagykövete. jelen volt john wilson budapesti angol nagykövet is. /mti/

--

bb. 26. már hétköznapokon is telítettség van a balaton partján

vid/kz/rj hgy

1975. július 29.

a balatonnál, a legtöbb üdülőhelyen, az idegenforgalmi szervezetek irodáiban kedden már kiakaszthatták a ,,megtelt,, táblát. a telítettség most már hétköznapokon is szinte folyamatos. az idegenforgalmi szervezetek irányítói megyedmilliót meghaladó számú vendégsereget tartanak nyilván. ezekben a napokban sífok az ország harmadik legnépesebb városa: a helyi lakosokon kívül jóval több, mint százezer ember tartózkodik sífokon.

a zsúfoltság rendkívüli terhet ró a kereskedelemre és a vendéglátóiparra. előfordul ugyanis, hogy a tópart 40 nyaralótelepén egyik napról a másikra százezerrel növekszik, illetve csökken a fogyasztók serege. ez a nagy ingadozás időnkint néhány órára, - előfordul, hogy egy-két napra is - ellátási zavarokat okoz. alapvető élelmiszercikkekből azonban nincs hiány. /mti/

--

11.35 rj

-21 -

12¹⁵ g

bb 28. rendőrségi hírek

zsu/ny hgy

1975 július 29

fejér megyében, hantos község határában horváth istvánné 66 éves háztartásbeli, kishantosi lakos álló autóbusz mögül, féktávolságon belül egy személygépkocsi elé lépett, amely halálra gázolta.

pécsvárad mellett, fürdés közben a dombai tóba fulladt schneider józsef, 16 éves segédmunkás, gereszlaki lakos./mti/

--

bb 29. a kedvezményes áron vásárolt anyagok felhasználását vizsgálta a szabolcs-szatmár megyei népi ellenőrzési bizottság

vid/kz/ny hgy

1975 július 29

ötven gazdálkodó egységben végzett vizsgálat tapasztalatait összegezte keddi ülésén a szabolcs-szatmár megyei népi ellenőrzési bizottság. a vizsgálat során azt mérték fel, hogy megtartják-e a megyében a kedvezményes jogosultság feltételeit az adómentesen, illetve dotációs áron vásárolt anyagok, gépek, eszközök bevételzése, felhasználása, értékesítése terén. a népi ellenőrök megállapításai szerint a saját szükségletükre beszerzett anyagokat, eszközöket a gazdasági egységek célszerűen, az előírásoknak megfelelően elkönyvelik, nyilvántartásba veszik és használják fel. találkoztak azonban olyan gazdaságokkal is, ahol ez nem történt meg, vagy a kedvezményesen beszerzett anyagok kisebb részét a tagságnak, illetve a lakosságnak többnyire fogyasztói áron értékesítették és az árkülönbséget - két gazdálkodó egység kivételével - nem fizették be az állami költségvetésbe. olyan esetek is előfordultak, amikor a pénzért vásárolt anyagokat nem tartották nyilván, vagy olyan gazdaságok is vásároltak, amelyeknek nincs ilyen anyagokra felhasználási engedélyük. a népi ellenőrzési bizottság az észrevételeit megküldi az illetékes tanácsai, érdekképviselői szerveknek./mti/

--

12.15/ny

-22-

13²⁰g

bb 30. az észak-déli metró vonalán: „Lyukasztás”, a nagyváradi térenél - csaknem két és fél kilométer hosszú föld alatti folyosó az üllői út alatt

t don/gk/ny zs hgy

1975 július 29

gordon judit, az mti munkatársa jelenti:

az észak-déli metró vonalán kedden megnyitották az alagút földfalát a nagyváradi térenél: ezzel a metró könyves kálmán körút és ferenc körút közötti, csaknem két és fél kilométer hosszú szakasza végig járható, természetesen csak az építők számára. a szerelvények észak-déli utvonalát centiről centire mélyülő föld alatti folyosóban alakították ki. a deák tér és a kun béla tér közötti részen mintegy 25-27 méter mélyen, míg a kun béla tér és a könyves kálmán körút közötti kéreg alatt, vagyis a felszín alatt átlagosan 11.80 méteres mélységben húzódik az alagút. a föld alatti folyosót a nagyváradi tér környékén réselési eljárással építették meg, azaz a vaslemezekkel megtámasztott és vasbetonszerkezetű födémmel borított metrópálya belsejéből utólag emelték ki a földet.

mint jóvér józsef építésvezető elmondta, a heim páli kórház és a nagyváradi tér között most elkészült kéreg alatti alagút földmunkájához az idén március 20-án láttak hozzá. - a 244 méter hosszú és átlagosan 21.40 méter széles metrószakaszból 68.000 köbméter földet hoztak a felszínre. a munkálatok méreteit - a földmennyiség lefejtésén és felszínre szállításán kívül - jól érzékelteti, hogy a kéreg alatti részen 3500 köbméter vasbetonszerkezetű födémeket építettek és 3700 mázsa betonacélt használtak fel.

a nem egészen 4.000 négyzetméternyi alapterületű nagyváradi téri aluljáróból 9.700 köbméter földet emeltek ki és csaknem 2.500 köbméternyi vasbetonszerkezetet, valamint 3.100 mázsa betonacélt építettek be. az aluljárót hat irányból lehet majd megközelíteni: az üllői utról, az istván-kórház és a heim páli kórház felől, valamint a mező imre út három pontjáról.

az év hátralévő részében és 1976 elején még három földfal-töréses alagútösszekötés lesz. a felszabadulás tér irányából a kálmán tér felé tartó bal oldali furópajzsot szeptember végén, október elején várják a csomópontban. / a jobb oldali a múlt hét szombatján érte el a kálmán teret. / a ferenc körút irányából a kálmán tér felé menő jobb oldali pajzsot decemberben, a bal oldallal 1976 januárjában fejezik be a munkát. ezzel az észak-déli metró i-es szakaszán teljesen elkészülnek az alagút földmunkájával./mti/

--

13.00/ny

-23-

13²⁰g

bb 31. közlemény az európai biztonság és együttműködés holland nemzeti bizottsága küldöttségének látogatásáról

tm/ny zs hgy

1975 július 29

az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottságának meghívására 1975. július 22-29. között Magyarországon tartózkodott az európai biztonság és együttműködés holland nemzeti bizottságának küldöttsége, Kappeyne van de Copello elnök vezetésével. a küldöttség találkozott kállai gyulával, a hazafias népfront országos tanácsa elnökével és megbeszélést folytatott az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottságának tagjaival.

a két küldöttség üdvözlöi a nemzetközi életben tapasztalható enyhülési folyamatot, amely gyökeres fordulatot indított el Európában; a biztonsági értekezlet eredményességét, a helsinki értekezletet, s azon lesznek, hogy az ott aláírandó dokumentum érvényesülését társadalmi eszközökkel elősegítsék.

meggyőződésünk, - hangzik a közlemény - hogy a társadalom legszélesebb rétegeinek kell részt venniük az európai biztonság és együttműködés megvalósításában. ezért magunkénak valljuk az európai népek második közgyűlésén elfogadott felhívást európai népeihez, és kormányaihoz, s minden erővel az abban foglaltak megvalósításáért munkálkodunk, hogy Európa tovább haladjon a kollektív biztonsági rendszerhez vezető úton.

valljuk, hogy a béke oszthatatlan. ezért meggyőződésünk, hogy az európai biztonsági és együttműködési értekezlet sikere hozzájárul a válság-gócok felszámolásához, a vitás kérdések tárgyalásos rendezéséhez.

az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottságának és az európai biztonság és együttműködés holland nemzeti bizottságának küldöttségei megállapították, hogy a kapcsolatok felvétele kölcsönösen hasznos, megfelel a békés egymás mellett élés és együttműködés minden nép számára előnyös politikájának, és lehetőséget ad a felek számára konstruktív véleménycserére a közös érdekű kérdésekben. a küldöttségek a tárgyalások során megállapodtak a további együttműködés fejlesztésében. /mti/

13.20/ny

-24-

13⁵⁰g

bb. 32. magyar-norvég kulturális egyezmény parafálása

gk/rj zs hgy

1975. július 29.

a magyar népköztársaság és a norvég királyság kormánya kulturális egyezményét kedden parafálták a felek a kulturális kapcsolatok intézetében. az egyezményt magyar részről Lőrincz Tamás, a kki elnök-helyettese, norvég részről pedig Tor Stokke, a norvég királyság

budapesti nagykövete látta el kézjeggyével. a dokumentum kormány-szinten rögzíti az 1967 óta zajló magyar-norvég kulturális csere fő céljait és egyben új lehetőségeket nyit meg a kulturális, tudományos és oktatási együttműködés előtt.
/mti/

-.-

bb. 33. időjárásjelentés

rj -cz

1975. július 29.

a meteorológiai intézet jelenti július 29-án kedden 13 órakor a nappali felmelegedés kissé tovább erősödik.

nyugat- és közép-Európa nagy részén magas nyomású légköri képződmény hatására változóan felhős, általában száraz az idő. ugyanakkor a brit-szigeteken, valamint a Szovjetunió európai területének nyugati és déli vidékein alacsony nyomású légköri képződmények változékony, szeles, sokfelé csapadékos időjárást okoznak. a Kárpát-medencében a következő 36 órában jobbra száraz lesz az idő, és a nappali felmelegedés kissé tovább erősödik.

hazánkban hétfőn az északnyugati, északi megyékben erősen felhős vagy borult idő volt. az ország többi részén általában 4-9 órán át sütött a nap. néhány helyről jelentéktelen mennyiségű esőt, záport jelentettek. a hőmérséklet csúcserőrtéke 20-26 fok között alakult. kedd hajnalra 11-17 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt gyengén, helyenként mérsékelten felhős volt az ég. a hőmérséklet 11 órára 23-26 fokig emelkedett.
/folyt.köv./

13.00 rj

- 25 -

15⁰⁰

bb. 33. /időjárásjelentés... 1. folyt./rj

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 18,8 fok volt, a százéves átlagnál 3,2 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 25 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 mm, nem változik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 21 fok volt.

várható időjárás szerda estig:

kevés nappali felhőképződés, legfeljebb egy-két helyen futó eső. mérsékelt, időnként kissé megélénkülő északnyugati, északi szél. a nappali felmelegedés kissé tovább erősödik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 13-18 legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 26-30 fok között.

a duna vizállása budapestnél 536 cm, a víz hőmérséklete 17.6 fok. /mti/

--

bb 35. szedik a csabagyöngyét

vid/kz/ny -cz

1975 július 29

érnek a korai szőlőfajták a homoki ültetvényeken. a sok csapadéktól lombdus tőkék jól hasznosítják a meleget, szemmel láthatóan erősödnek a vesszők, duzzadnak, színesednek a szemek. helyenként megkezdtek a csabagyöngye szedését, s kedden megérkezett az első szállítmány a bács megyei mezőtermék felvásárló telepeire. a következő napokban folyamatosan érkezik majd az étkezési szőlő, amelyből az előző évinél többet vár a kereskedelem. /mti/

--

13.15/ny

-26-

1507

bb 34. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke július 29-én 13 óráig

se/ny -cz

1975 július 29

1. Közművelődési szakemberek képzése
2. szabadtéri előadások
3. muramenti népdalok
4. ismeretlen cseh fordítás
5. újabb anyagok a győri madách-gyűjteménybe
6. nemzetközi gitárfesztivál
7. „ emlékmű, „ lett a szerszámgép
8. olcsó élelmiszerek
9. áruházból lopott
10. vasgyűjtés
11. vitzározók halászati hasznosítása
112. szakmunkásképzés vas megyében
13. új diesel-autójavító
14. „ korríziós film, „ angliának
15. kismamák iskolája szombathelyen
16. talajviz fűti a melegházat
17. gyöngyösért emlékérem
18. nagyberuházások
19. a népfront szerepe az aprófalvakban
20. vándorló géplánc tőzégbányában
21. hűtőház zalaegerszegen
22. takarmánysiló külföldre
23. a máv pécsi igazgatóságának szállítási rekordja
24. bartók szeminárium
25. gyógyszerész tudományos ülés szolnokon
26. balatoni idegenforgalom
27. a brit külügyminiszter látogatásai
28. rendőrségi hírek
29. néb- kedvezményes anyagok
30. az észak-déli metro
31. európai biztonság holland nemzeti bizottsága küldöttsége
32. magyar- norvég kulturális egyezmény
33. időjárás
34. hirjegyzék /mti/

--

13.30/ny

-27-

1507

bb 36. diszebéd james callaghan tiszteletére

t don/ny zs -cz

1975 július 29

john wilson nagy-britannia és észak-írország egyesült királyság budapesti nagykövete kedden délben diszebédet adott james callaghan brit külügyminiszter tiszteletére rezidenciáján. az ebéden részt vett puja frigyos külügyminiszter, valamint a külügyminisztérium több vezető munkatársa./mti/

-.-

bb 37. kétszeresen hasznosított földek csongrádban - zöldelnek a másodvetésű növények

vid/kz/ny -cz

1975 július 29

csongrád megye homokvidékén hagyományosnak mondható a jobb minőségű talajok kétszeri hasznosítása, vagyis a korán learatott gabonaterületek bevetése rövidtenyészidejű növényekkel. ez az idén sok helyen szinte létfontosságú a nyári csapadékhiány okozta pusztítások után. a megye legnagyobb homoki gazdaságában, a forráskuti haladás tsz-ben 400 hektár burgonya vetésterületének a felén teljesen tönkrement a termés, a másik részén pedig súlyosan károsodott. a veszteség meghaladja a 10 millió forintot. a sok aggodalom és gond közepette a szövetkezet vezetői a figyelmet most már az 1976-os esztendő előkészítésére is összpontosítják. a felszántott tarlóba a gazdaság 110 hektáron ültetett burgonyát egyrészt a kiesés pótlására, másrészt a jövő évi szaporítóanyag biztosítására. ezenkívül 120 hektáron silókukoricát vetettek. a mintaszerűen előkészített talajban egyenletesen kelnek, zöldelnek a másodnövények. voltak már olyan esztendők, amikor a tarlóburgonya minőségileg jobb és gazdagabb terméssel fizetett, mint a fővetésű. a tarlóba idejében elvetett silókukorica kedvező időjárás esetén szép, fejlett csöveket érlelhet./mti/

-.-

bb 38. tanzániai fiatalok vizsgáztak vépen

vid/kz/ny -cz

1975 július 29

kedden fejeződött be a vépi mezőgazdasági szakmunkásképző és munkástovábbképző intézetben a tanzániai mlinganói farm management főiskola 49 hallgatójának műszaki gyakorlati munkája, továbbképzése.

/folyt köv/
13.30/ny

-28-

1510

bb 38. / tanzániai fiatalok...folyt/ny

az intézet az idén első ízben kapcsolódott be a fejlődő országok mezőgazdasági műszaki szakembereinek továbbképzésébe. a tanzániai hallgatók négy hónapot töltöttek hazánkban, s megismerkedtek többek között a munka és üzemszervezéssel, a gépkezelési, üzemeltetési, karbantartási, növénytermesztési, növényvédelmi munkákkal. az intézeti oktatáson kívül megtekintették, tanulmányozták vas megye és a környező megyék mezőgazdasági nagyüzemeinek munkáját, a szövetkezeti mozgalom felépítését, eredményeit, a tsz-tagok életét.

a tanultakról kedden két államvizsgabizottság előtt adtak számot. a vizsgán részt vett dr. soós gábor, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium államtitkára és czirák ferenc, a vas megyei pártbizottság titkára is.

a vizsgán a tanzániai fiatalok bizonyították, hogy jól hasznosították a hazánkban töltött időt, sokat tanultak, eredményesen adtak számot az elsajátítottakról, a hallottakról, látottakról, tapasztalataikról.

a vizsga után ünnepélyesen osztották ki a diplomákat a végzett hallgatóknak, este pedig a népi szokásaiknak megfelelő ünnepi műsorral búcsúztak a tanzániai fiatalok a vépi intézettől. a műsorban fellépett a már sok hazai és külföldi sikert elért vas megyei ungarasca táncegyüttes is.

x x x

az esemény kapcsán dr. soós gábor államtitkár többek között elmondotta, hogy a magyar népköztársaság és a tanzániai egyesült köztársaság között megkötött államközi szerződés alapján mindinkább szélesedő gazdasági és kulturális együttműködés alakult ki a két ország között. tanzánia részéről felmerült az az igény, hogy hazánk adjon segítséget a fejlődő ország mezőgazdaságának fejlesztéséhez, annál is inkább, mivel a magyar szövetkezeti gazdálkodást példának tekintik. e segítség többirányú. egyetemeinken számos tanzániai fiatal tanul. a vépi továbbképzés már az ötödik ilyen szervezett tanfolyam volt. a hazánkban kiképzett, továbbképzett fiatalok az állami irányító és tanácsadói szervezetekben, minisztériumokban, faluközösségekben dolgoznak majd, s hasznosítják a tanultakat a sajátos viszonyaiknak megfelelően.

magyarország tanzániában is létrehozott egy szövetkezeti vezetőket képző intézményt, amelyben kiváló magyar szakemberek, tanárok adták át tapasztalataikat az ottani szakembereknek, nevelőknek.

/folyt köv/
13.35/ny

-29-

1518

bb 38. / tanzániai fiatalok...2.folyt/ny

két évvel ezelőtt egy vándorkiállításon mutatták be tanzániában a magyar szövetkezeti mozgalom kibontakozásának fő jellemzőit, képekben, irásokban ismertették, a szövetkezetek eredményeit, a tagok életét. a közvetlen műszaki, tudományos együttműködés keretében számos magyar szakértőt küldtek és küldenek a mezőgazdaság fejlesztésének, s fejlesztési programok kidolgozásának, az állategészségügy megszervezésének segítésére.

az államtitkár nyilatkozatának befejezéseként hangsúlyozta, hogy a tanzániai fiatalok magyarországi képzését a jövőben is tovább folytatjuk./mti/

bb 39. megkezdődött a kgst villamosenergia állandó bizottságának 44. ülészsaka

t sb/be/ny ie -cz

1975 július 29

a kgst villamosenergia állandó bizottságának 44. ülészsaka kedden a nehézipari minisztériumban megkezdte munkáját. a találkozókon többek között áttekintik az albertirsa és az ukrajnai vinyica között létesülő 750 kilovoltos távvezeték tervezési és építési munkálatainak helyzetét, elemzik az 1980 után építendő, még nagyobb feszültségű nemzetközi távvezeték-gereinchálózat különböző változatait és értékelik a tagországok egyesített energiarendszerének multévi munkáját, eredményeit.

az ülészakot dr. szekér gyula, a minisztertanács elnökhelyettese nyitotta meg. a magyar kormány nevében köszöntötte az ülészak résztvevőit, majd utalt arra, hogy világszerte érvényesülő jelenség a villamosenergia arányának dinamikus növekedése az energia ellátásban. így a kgst országokban a következő 15 évben a villamosenergia ellátás részaránya a tüzelőanyag-energia mérlegben csaknem megkétszereződik. a dinamikusan növekvő elektromosenergia igények kielégítése érdekében már eddig is sokat tett a kgst villamosenergia állandó bizottsága. számos konstruktív javaslat kidolgozásával és előterjesztésével készítette elő a kgst országok egyesített villamosenergia rendszerének létrehozását, a prágai központi teherelosztó megszervezését, s a szocialista integrációnak azt a sokoldalú általános egyezményét is, amelyet a mult évben irtak alá a tagországok a vinyica-albertirsa közötti 750 kilovoltos távvezeték létesítésére és üzemeltetésére.

-/folyt köv/
14.15/ny

-30-

15/0

bb 39. / megkezdődött ...1.folyt/ny

- a 750 kilovoltos távvezeték - mondotta - nemcsak műszakilag, hanem létesítésének gazdasági konstrukcióját tekintve is új távlatokat nyújt a villamosenergetika területén az integráció elmélyítésében. a magyar népköztársaság ebből az egyezményből fakadó integrációs kötelezettségét is teljes mértékben teljesíti. a létesítés és a tervezés munkái - a legszorosabb együttműködésben a távvezeték másik szakaszát építő szovjet tervezőkkel és villamosenergiaipari szakemberekkel - megfelelő ütemben haladnak és biztosítják azokat a feltételeket, amelyek a távvezeték 1978 októberi üzembehelyezéséhez szükségesek. megkezdődtek, s jelentősen előre haladtak azok a tárgyalások, amelyek a távvezeték létesítésében részt vevő, de azt nem építő országok szállításainak realizálására vonatkoznak. megítélésünk szerint a 750 kilovoltos távvezeték megépítése reális feltételeket teremthet az integráció elmélyítésére, az egységes villamosenergia-rendszer szakaszonkénti megvalósítására, a xxix. kgst tanácsülés erre vonatkozó határozatainak teljesítésére.

dr. szekér gyula hangsúlyozta, hogy a villamosenergetikai integráció elmélyítése rendkívül jelentős magyarország villamosenergia igényeinek kielégítésében is. hazai energiaforrásokkal ugyanis nem elégíthetők ki a népgazdaság rohamosan növekvő energia igényei, hiszen a következő 15 évben magyarország villamosenergia igénye több mint háromszorosára növekszik. a kgst xxix. tanácsülésének ajánlásaival és határozataival összhangban fontos törekvésünk, hogy a megnövekedett igények kielégítése érdekében messzemenően kihasználjuk a hazai energiaforrásokat. így hasznosítjuk a rendelkezésre álló - bár szerény - vízenergia készleteinket is. ezen tulmenően nagy volumenű atomerőmű-építési programot kell megvalósítani és várhatóan 1980 után növelni kell villamosenergia-importunkat a szovjetunióból. a hazai atomerőmű-építési program megvalósításában is jelentős segítséget nyújthat az atomenergetikai integráció kiszélesítése, amely a fejlesztéshez szükséges berendezések és feldolgozott nukleáris tüzelőanyagok szállítása révén reálissá teszik e terveket. ezért tartjuk nagyon fontos feladatnak az atomenergetikai gépgyártásban meghatározott integrációs célok megvalósítását, amelyben lehetőségeinek megfelelően a magyar ipar is részt vállal. a magyar népköztársaság tehát hosszutávú fejlesztésének szerves részeként és a fejlesztés megvalósításának alapfeltételeként értékeli a kgst integrációs programjának megvalósítását, a villamosenergetikai együttműködés fejlesztését.

/folyt köv/
14.25/ny

-31-

15/0

bb 39. / megkezdődött 2.folyt/ny

az ünnepi megnyitót követően pjoetr sztyepanovics nyeporozsnyij, a szovjetunió energetikai és villamosítási minisztere, az állandó bizottság elnöke vezetésével megkezdte munkáját az ülés-
szak, amelyen 19 napirendi pont alapján tárgyalnak a villamos-energetikai együttműködés legfontosabb feladatairól.

a keddi plenáris ülésen felszólalt szili géza, nehézipari miniszterhelyettes, s bejelentette, hogy a vinyica-albertirsa közötti 750 kilovoltos távvezeték magyar szakaszának építési elő-készületei jó ütemben haladnak. így a magyar országhatártól szá-mított 60 kilométeres szakaszon már rövidesen megkezdődik a kivi-telezés, ebben az évben elsősorban az alapozási munka. a dunai vasmű már elkészítette a távvezeték-oszlop mintadarabját, s a vizsgálatok igazolták a konstrukció helyességét. a magyar kor-mány jóváhagyta a távvezeték létesítésének beruházási javaslá-tát, amellyel gondoskodott a hazai építés feltételeiről. meg-rendelték már a távvezeték alállomás legfontosabb berendezéseit. így a 750 kilovoltos berendezéseket a szovjetunió szállítja, a 750/400 kilovoltos transzformátos egységeket és a 400 kilovoltos kapcsolóberendezéseket a ganz villamossági művek készíti el. összeállították azoknak a termékeknek a listáját is, amelyeket a villamosenergia-egytműködésben részvevő többi szocialista országtól kérnek a távvezeték építéséhez. a listát már eljut-tatták az érdekelt országokhoz. az előkészítő munkák tehát meg-felelő ütemben haladnak, s magyarország mindent megtesz, hogy a sokoldalú általános egyezményben vállalt kötelezettségének ma-radéktalanul eleget tegyen./mti/

..-

bb 40. tulteljesíti iv. ötéves tervét a hazai szénhidrogén-bányászat - a bányász szakszervezet elnökségének ülése

t sb/zsu/ny ie -cz

1975 július 29

a hazai szénhidrogénbányászat kőolajból és földgázból is tulteljesíti iv. ötéves tervét - jelentette be a bányaiipari dol-go-zók szakszervezete keddi elnökségi ülése elé terjesztett tájé-koztatójában dr. bán ákos, az országos kőolaj-és gázipari tröszt vezérigazgatója.

/folyt köv/
14.30/ny

-32-

130

bb 40. / tulteljesíti...folyt/ny

a hazai kőolajtermelés megközelítette az évi két millió tonnát. földgázból ebben a tervidőszakban várhatóan 22 milliárd köbmé-tert értékesítenek, mintegy másfél milliárddal többet a terve-zettnél. az ország energiafelhasználásában a hazai kőolaj-és gáztermelés jelentős hozzájárulásával a iv. ötéves tervben elő-írányzott 53-55 helyett várhatóan 59 százalék lesz a szénhidrogé-nek aránya.

az energiaszerkezet átalakítása a termelés növelése ér-dekében a régi dél-zalai olajtelepeknél korszerű, másodlagos művelési módszerekre tértek át, s az algyői bázistelepekre is fokozatosan kiterjesztik a modern vízbesajtolásos módszert. különösen jelentős fejlesztésre került sor ebben a tervidőszak-ban algyőn. többek között olajtermelő és kezelő, vízbesajtoló létesítményeket, s két gázüzemet építettek. ez év végén megkezdí az üzemszerű munkát a napi négy millió köbméter kapacitású gáz-üzem. a tervidőszakban épült meg a testvériség földgázveze-ték első szakasza leninvárosig, az algyő- városföld- adony-papkeszi, valamint a kisterenye- zsámbok-vecses közötti veze-tékrendszer. a nagynyomású földgázvezetékek mentén több mint 20 új ipari és kommunális fogyasztóközvetet kapcsoltak be a föld-gázellátásba. így már 38 város, 50 község és 12 önálló üzem részesül földgázszolgáltatásban. ugyanakkor a tervidőszakban egy-millió tonna propánbutángázt kaptak a felhasználó-lók, ennek túlnyomórészt - 94 százalékát - a lakosság. így a pb. gázfogyasztók száma 20-30 ezerrel haladja meg a tervezettet.

a tervidőszakban nagy gondot fordítottak a szénhidrogénbányá-szat dolgozóinak szociális ellátására. a védőételben és italban részesülők számát 7 ezerről 10 ezerre növelték. a lakáshelyzet javítása érdekében a tervidőszakban 71 millió forint vállalati hitelt nyújtottak, összesen 1.132 dolgozónak. a vállalati lakás-építés keretében szeged térségében eddig 850, nagykanizsán 100, budapesten 50 új otthont adtak át. a saját kezelésben levő üdü-lőkben több mint kétszeresére növelték a helyek számát. jelen-tős fejlesztést terveznek a következő évekre is. többek között orosházán, nagykanizsán, répcelakon, siófokon és szegeden korszerű munkásszálló építését irányozták elő. a helyi tanácsok-kal közösen vesznek részt a gyermekintézmények fejlesztésében, hogy mintegy 40 százalékkal több gyermeket helyezhessenek el óvo-dákban, bölcsődékben, mint a iv. ötéves tervben./mti/

14.40/ny

-33-

135

bb. 41. utolsó negyedében az aratás - rizskombájnok a gabonában

i/t/jf/rj ie -cz

1975. július 29.

kedden a mém-ben az aratási munkák helyzetéről adtak tájékoztatást. a betakarítás a termőterület háromnegyed részén befejeződött, a búzának kereken 77 százalékát vágta le. a sok eső hátráltatta a munkát: július eddigi időszakára a csapadékos időjárás volt a jellemző, 28 nappól 14 -ben nagyobb esőzések voltak.

a növények eltérő módon értek be az ország különböző vidékein, emiatt különbségek mutatkoznak a betakarítás menetében. a legelőbbre tartanak az alföldi területeken, ahol a gabonátáblák 85 százalékán vonultak végig a kombájnok. rosszabb a helyzet a dunántúlon és az ország északi vidékein, itt az állandó esőzések visszavetették a munkát. arra lehet számítani, hogy az aratásnál legelőbbre tartó megyékben a hét végéig magtárba kerül a termés, másutt a jövő hét végéig fejeződik be a nagy nyári munka, de csak abban az esetben, ha az időjárás nem fordul az eddiginél is kedvezőtlenebbre. a termelők gépekkel segítik ki egymást, a kisebb kombájn-parkkal rendelkező gazdaságokban már napok óta „idegen”, arató-cséplő gépek dolgoznak. ilyen módon előbbre jutottak a belvizes területeken az aratással, bár az aratás szempontjából továbbra is ezek a legkritikusabb területek, mert sokfelé még most sem bírja el az átázott talaj a bumikerekes kombájnokat. sokfelé alkalmaznak emiatt lánctalpas gépeket, sőt rizskombájnokat is munkába állítottak a gabonátáblákban, ezeket a gépeket ugyanis a nedves, átázott talajokra tervezték s így nem okoz gondot járatásuk.

a gabonaszemek a kalászosokban már „légszáraz”, állapotban vannak, ami azt jelenti, hogy mesterséges szárítás nélkül is rakározhatók. a gabona tröszt vállalatai eddig egymillió tonna mesterségesen szárított gabonát vettek át, az összes átvétel eddig egymillió hétszáznyolcvan ezer tonna étkezési buza. ezen a héten félmillió tonna termés átvételére készültek fel a vállalatok. a liszt minőségét különben jónak tartják.

a nehéz aratás miatt nagy igénybevételnek van kitéve a kombájn- és a szállító gép-park. ezt jelzi, hogy például éksziből félév alatt több fogytt el, mint tavaly egész évben. a gumipari üzemek folyamatosan szállítják a gépek járatásához nélkülözhetetlen meghajtó-szijakat. /mti/

--

ár.30 rj

- 34 -

1540

bb 42. jó ütemben halad az m-3-as autópálya építése - ülést tartott a pest megyei közlekedésbiztonsági tanács

vid.-gö/mné/kz gi -cz

1975. július 29.

a pest megyei közlekedésbiztonsági tanács kedden, gödöllőn tartotta elnökségi ülését. elsőként a gödöllői járási-városi kbt tevékenységét vitatták meg, majd tóth gyula alezredes, a megyei kbt ügyvezető elnöke adott tájékoztatást az első félév közúti közlekedési baleseteiről. elmondotta, hogy a tavalyi első félévhez viszonyítva 14.2 százalékkal növekedett pest megyében a balesetek száma. ebben az időszakban 73-an haltak meg és 682-en szenvedtek könnyebb, súlyosabb baleseteket a közutakon. a legtöbb szerencsétlenség a gödöllői járás utvonalaiban történt, amelynek területét szeli át az ország egyik legforgalmasabb utvonala, a 3-as főút. a helyzetet az is súlyosbitja, hogy a 3-as utvonali zsúfoltsága már 1970-ban elérte az áteresztőképesség maximumát. különösen kistarcsa, gödöllő és aszód belterületi szakaszai a legveszélyesebbek. terveik, hogy gödöllő központjában rendőrlámpákkal irányítják majd a forgalmat, a főútvonal emelkedőin pedig ugynevezett kapaszkodó sávokat építenek a lassu tehergépkocsik részére.

az ülés résztvevői ezután megtekintették az m-3-as autópálya épülő szakaszát. a munkálatokat bay istván, a betonutépítő vállalat m-3-as főmérnökének helyettes vezetője ismertette. jelenleg, a fővárosból, rákospalotáról kiinduló kétszer kétsávos autópálya 34 kilométeres szakaszát készítik. eddig csaknem 3.5 millió köbméter földet mozgattak meg, s 130 000 köbméter betont használtak fel. ezen a szakaszon 26 hid épül, s még az idén elkészítik az alapozást, amelyre már csak három fedőréteg kerül majd. a jó ütemben épülő utszakaszt 1977 november 30-án nyitják meg a forgalom számára, de bag térségében már a következő, hasonlótávu utszakasz építésén is dolgoznak. /mti/

--

bb 44. új étterem az m-7 autópályán

vid.-kz gi -cz

1975. július 29.

az m-7 autópálya mentén, a székesfehérvár térségében új autópihenőt alakítanak ki. kedden a fejér megyei vendéglátó vállalat önkiszolgáló étterme - a 6 millió forintos költséggel épült - „fehérvár”, bisztró nyílt meg. mellette már a tavasz óta működik a tükrös shell üzemanyagtöltő állomás és még az idén megnyílik az interag Rt autószerelve és kocsimosója is. /mti/

--

15,10/gi

- 35 -

1545

bb.43. ülést tartott a tot elnöksége

t/jf/tm/ie/a/-cz

1975. július 29.

a tot elnöksége kedden szabó istván elnökletével ülést tartott. az ülésen részt vett dr. szlameniczkí istván, az mszmp kb osztályvezetőhelyettese, dr. csendes károly, a legfőbb ügyész helyettese, dr. mátyás miklós a legfelsőbb bíróság elnökhelyettese, és buda gábor, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnökhelyettese.

az elnökség megtárgyalta a társadalmi tulajdon védelmének helyzetét a mezőgazdasági tsz-ekben. megállapította, hogy a szövetkezetek terhére elkövetett bűncselekmények számában és az okozott kár összegében tavaly kedvező változás következett be. a bűnüldöző és az érdekképviselői szervek együttműködésének hatására a bűncselekmények száma az 1973. évi 2901-ről 1974-ben 2148-ra csökkent - kerekén 26 százalékkal -, az okozott kár pedig 57.5 millió forintról 28 millió forintra mérséklődött. az elnökség hangsúlyozta, hogy a bűncselekmények megelőzésére továbbra is nagy erőfeszítést kell tenni, mert több év átlagában a tsz-ek elleni bűnözés helyzete nem ilyen kedvező.

a társadalmi tulajdon helyzetét a tot a belügyminisztérium támogatásával széleskörű vizsgálattal mérte fel az 1969-1973-as időszakokra vonatkozóan. a tények és elemzések ismeretében lehetőség nyílik arra, hogy a tot az állami szervekkel együttműködve további segítséget adjon a tsz-eknek a bűncselekmények megelőzésére. mindenestre a vizsgálat adatai azt mutatják, hogy a tsz-ek bűnügyi helyzete általában véve nem rosszabb annál, mint ami a népgazdaság többi ágazataira jellemző. kedvező, hogy növekszik azoknak a tsz-eknek a száma, ahol számottevő károkozás egyáltalán nem vagy csak igen ritkán fordul elő. a bűncselekmények inkább a szövetkezetek egy részére koncentrálódnak, oda, ahol nem fordítanak kellő gondot a megelőzésre, és figyelmen kívül hagyják a bűnüldöző és az érdekképviselői szervek ismételt megjegyzéseit.

a tsz-ekben előforduló bűnözésen belül növekszik az intellektuális bűncselekményekből adódó károkozás részaránya, ebből a szempontból az arány a népgazdaság más területeihez képest kedvezőtlen.

/folyt.köv./
15.15/a

-36-

15¹⁰

bb.43./ ülést.....1.folyt./-a

ez arra figyelmeztet, hogy a vezetők kis része a szövetkezeti érdekeket a jogszabályok megszegésével a társadalmi érdek rovására próbálja érvényesíteni. az ilyen vezetők túlnyomó többsége különben büntetlen előéletű, jól felkészült és szorgalmasan dolgozó szakember.

az elkövetők között igen magas - mintegy 50 százalékos - a szövetkezet tagjával vagy alkalmazotjával együttműködve követik el a bűncselekményt, figyelmeztető, hogy az elmúlt időszakban gyakorivá váltak a betöréses lopások és az okozott kár összege nyolcszorosára nőtt. az elkövetők tehát felismerték a tsz-ek vagyonvédelmében meglévő hiányosságokat, ezért a jövőben a szövetkezeti vagyont a külső személyek részéről ért támadással szemben fokozott védelemben kell részesíteni.

a hiányos számviteli rend, a nem megfelelő bizonylati fegyelmem, a nem kielégítő pénzügyi és belső ellenőrzés rovására írható a bűncselekmények egy további része. megelőzésükre jobban meg kell szervezni a vagyonvédelemmel foglalkozó dolgozók munkáját és szakképzettségüket is javítani kell.

az elnökség az átfogó vizsgálat tapasztalatait a tsz-ek rendelkezésére bocsátja; javasolja a gazdaságoknak, hogy tájgyalják meg a társadalmi tulajdon védelmének helyzetét, és az országos, valamint a helyi tapasztalatok alapján tegyék meg a szükséges intézkedéseket.

az elnökség a következő napirendi pontban összegezte a mezőgazdasági tsz-ek tervmunkájának, tervkészítésének tapasztalatait; arról határoztak, hogy a következő ötéves tervidőszak középtávu, valamint éves tervének elkészítéséhez ajánlást adnak ki, s ezzel segítik a gazdaságok munkáját./mti/ - a szövetkezettel munkaviszonyban nem álló külső személyek aránya. sok esetben a külső személyek

bb.46. krimi pionirok petőfi sándor szülőházában

vid/kz/a/-cz

1975. július 29.

több hetet töltöttek bács-kiskun megyében a szovjet testvérterületről, krimből érkezett pionirok. a szovjet uttorok megismerkedtek a megye nevezetességeivel. kedden kiskőrösön, petőfi sándor szülővárosában látták őket vendégül. megismerkedtek kiskőrössel, a forradalmár költő életének, családjának dokumentumaival. a vendéglátók a szülőház régi emlékkönyvében előkeresték az első szovjet vendégek bejegyzéseit. ezeket 31 évvel ezelőtt, 1944. október 31.-én, a költő szülőhelyét felszabadító szovjet alakulatok katonái írták be az emlékkönyvbe./mti/

15.20/a

- 37 -

16⁰⁰

bb 45. videoton ujdonságok 1976-ra - elkészült a hétmilliomodik vevőkészülék

vid.-kz gi -cz

1975. július 29.

a székesfehérvári videoton-gyárban számos új típusu rádió- és televíziókészülék prototípusa készült el. a videoton 1976. évi ujdonságai közül kiemelkedik a negyedik sztereo-rádió, a „saturnus”, az új készülék kétszer 5 watt kimenőteljesítményű, négy integrált áramkörös és teljesen tranzistoros kivitelű, ára az eddigi sztereo-rádiók közül a legolcsóbb, a „saturnus”, sorozatgyártását az év végen kezdik meg. ujdonság lesz a „saturnus de luxe”, sztereo lemezjátszóval kombinált rádió, amelyet csehszlovák gramofonnal hoznak forgalomba és a legújabb, kétnormás ultrarövid hullámsávu autórádió. a táskarádiók közül még az idén megkezdik a „lira”, hordozható készülék gyártását.

a televíziógyár slágere a hordozható „mini-vidi”, készülék lesz, melynek sorozatgyártása októberben kezdődik. a 16 cm-es képernyő, négy programválasztós televízió telepről és hálózatról egyaránt működtethető. a „mini-vidi”, készülékből az év végéig háromezer darabot gyártanak. előrehaladt az érintős programválasztó kivitelű, ugynevezett szenzoros „super electronic”, család kialakítása. a már ismert jupiter, athéne és akropolis készülék mellett az év végén kerül forgalomba a „sensor-star”, 20 collos képcsővel, valamint a szintén szenzoros „tünde se”, a keresett „tünde”, televízió asztali változatán is dolgoznak és a jövő évben „tc 2610”, jelzéssel 17 collos képcsővel, tranzistoros kivitelben kerül a boltokba.

a videoton gyárban dolgoznak az ugynevezett léptető rendszerű televízió kifejlesztésén is. az új készülék a nyomógomb megérintésére automatikusan csatornát vált és beáll az előre behangolt állomásokra. a tervek szerint a léptető csatornaváltót elsőként a „jupiter”, televízióba építik be. a videoton gyárban egyébként az elmúlt husz év alatt kereken hétmillió rádió- és televíziókészülékeket gyártottak, 1955 óta hárommillió rádió és hangdoboz, továbbá négy millió televízió hagyta el a székesfehérvári gyárat. a videoton készülékek 60 százalékát exportálták.

/mti/

..-

15,50/gi

- 38 -

1400
P

bb.47. kiemelkedő szerepe lesz - tit továbbképző központot avattak salgótarjánban

vid/kz/a/-cz

1975. július 29.

kedden salgótarjánban ünnepélyesen megnyitották a tit országos továbbképzési központját. az avatóünnepségen dr. vonsik gyula, a tudományos ismeretterjesztő társulat országos főtitkára mondott beszédet. megjelent az ünnepségen dr. boros sándor, a nógrád megyei pártbizottság titkára, valamint a nógrád megyei tit szlovákiai testvérszervezetének küldöttsége is.

az ismeretterjesztés országos rendszerében a tit kiemelkedő szerepet szán a salgótarjáni továbbképző központnak, amely az első ilyen jellegű intézménye a társulatnak. öt megye - csongrád, bács-kiskun, hajdu-bihar, heves és nógrád - összefogásával, a tit központ támogatásával hatmillió forintos költségből épült. festői környezetben várja a társulat - elsősorban természetesen az öt megye - legkülönbözőbb szakembereit, előadóit, hogy részükre télen-nyáron biztosítsa a sokoldalú továbbképzés lehetőségét. tizennégy - egyenként négyszemélyes - pavilonban és nyolcvan személyes központi előadóteremben kapnak helyet a társulat tagjai és különböző csoportjait. lehetőség nyílik előadói és módszertani konferenciák megrendezésére; az ismeretterjesztés szemléltető eszközeinek gyakorlati elsajátítására, különös tekintettel a korszerűbb, hatásosabb szemléltetés meghonosítására; jó szolgálatot tesz a salgótarjáni központ a tit nemzetközi kapcsolatainak szélesítésében, lehetővé teszi, hogy más országok testvérszervezeteinek módszereivel is megismerkedhessenek a hazai szakemberek. a központ alapvető hivatását kiégyesítendő, a munkásfiatalok egyetemi előkészítésére, sokféle tanfolyam megrendezésére, nyári olvasótáborok szervezésére is lehetőséget kínál az új intézmény.

az első külföldi vendégeket augusztusban várják salgótarjánban: az ismeretterjesztés szovjet szakemberei tartanak szemináriumot magyar kollégáiknak./mti/

..-

15.55/a

- 39 -

1405
P

bb.48. elutazott james callaghan brit külügyminiszter

t/-don/zsu/a/zs

1975. július 29.

james callaghan, nagy-britannia és észak-írország egyetemes királyság külügyminisztere, aki puja frigyek külügyminiszter meghívására kétnapos hivatalos látogatást tett Magyarországon, kedden délután budapestről helsinkibe utazott.

bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent puja frigyek külügyminiszter, nagy jános külügyminiszterhelyettes, dr. házi vencel, a magyar népköztársaság londoni nagykövete. jelen volt john wilson budapesti angol nagykövet, valamint tapani lehtinen, a finn köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

/folyt.köv./

bb.49. nguyen thanh kitüntetése

tm/a/zs

1975. július 29.

az országos béketanács elnöksége nguyen thanh-nak, a délvietnami köztársaság nagykövetsége másodtitkárának, a két nép közötti barátság erősítésében végzett munkája elismeréseként a magyar békemozgalom kitüntető jelvényét adományozta. a kitüntetést az országos béketanács titkárságán kedden ünnepélyes keretek között adták át./mti/

--

bb.50. emlékek, műemlékek

t/nm/gg/a/zs

1975. július 29.

kedden az ndk kulturális és tájékoztató központjában ünnepélyes külsőségek között nyitották meg borbély lászló festőművész emlékek, műemlékek című kiállítását. megnyitó beszédet dr. pogány ö.gábor, a magyar nemzeti galéria főigazgatója mondott.

/folyt.köv./

17.15/a

- 40 -

1725
0

bb.50./ emlékek.....folyt./-a

az augusztus 21-ig nyitva tartó tárlaton a deák téri ndk kulturális centrumban első ízben sorakoznak fel magyar festőművészek az ndk-ról készült munkái. mintegy 30 festmény idézi a látogatók elé a baráti szocialista országban található legszebb, leghíresebb középkori műemlékeket./mti/

--

bb 51. kádár jános vezetésével elutazott helsinkibe a magyar küldöttség

/tm gi zs la

1975. július 29.

kádár jánosnak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa tagjának vezetésével kedden délután küldöttség utazott helsinkibe az európai biztonsági és együttműködési értekezlet harmadik szakszának ülésére.

a küldöttség tagjai: lázár györgy, a minisztertanács elnöke, puja frigyek külügyminiszter, nagy jános külügyminiszterhelyettes, és rónai rudolf, a magyar népköztársaság helsinki nagykövete.

a küldöttség bucsuztatására a repülőtéren megjelent losonczy páál, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, aczéi györgy miniszterelnökhelyettes, apró antal, az országgyűlés elnöke, sarlós istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, az mszmp politikai bizottságának tagjai; gyenes andrás, az mszmp központi bizottságának titkára, benkei andrás belügyminiszter, rüdönyi károly közlekedés- és postaügyi miniszter és marjai józsef külügyminisztériumi államtitkár.

jelen volt a bucsuztatásnál tapani lehtinen, a finn köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. /mti/

--

17,40/gi

- 41 -

1900

bb 52. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13. órától
18.00 óráig

/gi la

1975. július 29.

35. szedik a csabagyöngyét
  36. diszebéd az angol külügyminiszter tiszteletére
  37. kétszeresen hasznosított földek csongrádban
  38. tanzániai fiatalok vizsgáztak vépen
  39. megkezdődött a kgst villamosenergia áb ülészsaka
  40. a bányász szakszervezet elnökségi ülése
  41. utolsó negyedében az aratás
  42. a pest megyei közlekedésbiztonsági tanács ülése
  43. a tot elnökségének ülése
  44. új étterem az m-7-es autópályán
  45. videoton újdonságok
  46. krimi pionírok
  47. tit továbbképző központ salgótarjánban
  48. elutazott az angol külügyminiszter
  49. nguyen thanh kitüntetése
  50. borbély lászló kiállítása az ndk kulturában
  51. kádár jános vezetésével elutazott helsinkibe a magyar küldöttség
  52. hírjegyzék
- /mti/

--

e m b a r g ó: 19.00 óráig!

bb.54. közös közlemény

a/zs/la

1975. július 29

puja frigyosnek, a magyar népköztársaság külügyminiszterének, meghívására james callaghan, nagy-britannia és észak-írország egyesült királyság külügyminisztere 1975. július 28-29-én hivatalos látogatást tett magyarországon.

az angol külügyminisztert fogadta kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, losonczy pál, az elnöki tanács elnöke és aczél györgy, a minisztertanács elnökhelyettese.

/folyt.köv./
18.20/a

- 42 -

1905

bb.54./ közös közlemény.....folyt./-a

a két külügyminiszter beható eszmecserét folytatott a magyar népköztársaság és az egyesült királyság kétoldalu kapcsolatainak időszerű kérdéseiről. üdvözölték a kapcsolatoknak az utóbbi években történt erősödését, amely kifejezésre jutott a két ország minisztereinek kölcsönös látogatásaiban is. a két miniszter meglelégedéssel nyugtázta a magyar-angol árucsereforgalom 1974. évi növekedését. hangsúlyozták a gazdasági, ipari és tudományos-műszaki együttműködés fontosságát, és kifejezték a szándékukat, hogy annak további fejlesztése érdekében fognak tevékenykedni.

a miniszterek üdvözölték a két ország kulturális együttműködésének fejlődését. mindkét fél nagy fontosságot tulajdonít annak, hogy a két ország kormányzati szervei, más intézményei és állampolgárai fokozottan elősegítsék azt; a magyar és az angol nép kölcsönösen megismerje egymás életét és kulturális értékeit. örömmel látják a két ország közötti turizmus fejlődését és elő kívánják segíteni annak további szélesedését.

az időszerű nemzetközi kérdésekről folytatott széleskörű eszmecsere során a két miniszter meglelégedéssel üdvözölte az európai biztonsági és együttműködési értekezlet második szakaszának befejezését, és a legfelsőbb szintű harmadik szakasz összehívását. hangsúlyozták eltökéltségüket, hogy tiszteletben tartják a biztonsági és együttműködési értekezleten megfogalmazott elveket. egyetértettek abban, hogy biztosítani kell az értekezlet ajánlásainak érvényesülését, mert ez hozzájárul a két ország politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatainak fejlődéséhez, a két állam és a két ország állampolgárai közötti érintkezés és megértés javulásához. hangot adtak annak a meggyőződésüknek, hogy az értekezlet befejezése után is folytatni kell a munkát az európai biztonság és együttműködés további erősítéséért.

a két miniszter hangsúlyozta, hogy a politikai enyhülésben elért előrehaladást hasonló eredményeknek kell kísérniük katonai téren is. ezzel összefüggésben aláhúzták a közép-európai fegyveres erők és fegyverzetek kölcsönös csökkentéséről, valamint az ehhez kapcsolódó intézkedésekről folyó tárgyalások jelentőségét.

/folyt.köv./

18.25/a

- 43 -

1910

bb54./ közös közlemény.....2.folyt./-a

megvitatták a közel-keleti helyzetet és más, kölcsönös érdeklődésre számot tartó nemzetközi problémát.

a tárgyalások és a találkozók szívélyes és konstruktív légkörben folytak, s hozzájárultak a két ország együttműködésének elmélyítéséhez. a tárgyalások megerősítették, hogy a két fél nézetei számos vonatkozásban hasonlóak.

james callaghan külügyminiszter hivatalos angliai látogatásra hívta meg puja frigyas külügyminisztert, aki a meghívást köszönettel elfogadta./mti/

-. -

bb.53. a szerkesztőség figyelmébe!

sl/be/a/la

1975. július 29.

mai bb.43-as/ ülést tartott a tot elnöksége/ számu hírünket teljes egészében v i s s z a v o n j u k, s helyette a következő hirt adjuk: -----

ülést tartott a tot elnöksége

a tot elnöksége kedden szabó istván elnökletével ülést tartott. az ülésen részt vett dr. szlameniczki istván, az mszmp kb osztályvezető-helyettese, dr. csendes károly, a legfőbb ügyész helyettese, dr. mátyás miklós, a legfelsőbb bíróság elnökhelyettese és buda gábor, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnökhelyettese.

az elnökség megtárgyalta a társadalmi tulajdon védelmének helyzetét a mezőgazdasági tsz-ekben. további napirendi pontként összegezte a mezőgazdasági tsz-ek tervmunkájának, tervkészítésének tapasztalatait. az elnökség elhatározta, hogy a következő öt éves, valamint az éves terv elkészítéséhez ajánlást ad ki, ezzel is segítve a gazdaságok munkáját. /mti/

-. -

18.30/a

-44 -

18/5

bb.55. borsod megye kereskedelmi ellátásáról tárgyaltak miskolcon a belkereskedelmi minisztérium és borsod megye képviselői

vid/fm/a/la

1975. július 29.

kedden miskolcon tanácskozást tartottak a belkereskedelmi minisztérium és a borsod megyei tanács vezető munkatársai. a tanácskozáson résztvett dr. juhár zoltán belkereskedelmi miniszter-helyettes és dr. ladányi józsef, a megyei tanács elnöke. jelen volt és felszólalt dr. havasi béla, a megyei pártbizottság titkára, drótos lászló, a miskolci városi pártbizottság első titkára és rózsa kálmán, miskolc megyei város tanácselnöke.

a tanácskozás résztvevői egyöntetűen megállapították, hogy borsod megye áruellátása - egyes cikkek kivételével - javult. évről-évre visszatérő probléma azonban többek között a gyermekruha- valamint a cipőellátás hiányossága. szóvá tették azt is, hogy bár az áfész-ek az elmúlt évben is csaknem 170 vagon sertéshussal járultak hozzá a megyei árualapokhoz, nem mindenben kielégítő a megye áruellátása. hasonló a helyzet a sörnél is. a megye vezetői kérték a belkereskedelmi minisztériumot, hogy az árualapok elosztásánál vegyék figyelembe a borsodi iparvidék dinamikus fejlődését. ez részben a kereskedelmi forgalom növekedésében, részben pedig abban is megmutatkozik, hogy a nagyberuházásokhoz az ország különböző részeiről mintegy harmincezren járnak dolgozni, akiknek ellátását a megye, törzslakosságán, kívül a rendelkezésre álló árualapból kell biztosítani. ez a lakosság ellátásában időszakonként feszültséget okoz. szükséges - hangsúlyozták a megye vezetői, - hogy borsod jelentőségéhez mérten részesüljön az országosan elosztásra kerülő keretből.

a tanácskozáson megállapították, hogy borsod üzlethálózata a negyedik öt éves terv során nagyjából a terveknek megfelelően fejlődik. egyes létesítmények - például sátoraljaujhelyen és leninvárosban - késve, csak 1976-ban állnak majd a lakosság rendelkezésére. a belkereskedelmi minisztérium az eredetileg tervezett ötvenmillió forint helyett a negyedik öt éves tervidőszakban mintegy százhatvanmillió forinttal támogatta az üzlethálózat fejlesztését.

/folyt.köv./ 18.45/a

- 45 -

18/5

bb.55./borsod.....folyt./-a

a szövetkezeti hálózat fejlesztéséhez a szövosz huszmillió forintot adott elsősorban a munkáslakta kerületekben létesítendő boltokhoz. bejelentették, hogy a szövosz támogatja a következő ötéves tervben miskolcon megépítendő szövetkezeti áruház felépítését, valamint mezőkövesd város üzlethálózatának fejlesztését.

a két intézmény vezetői megállapodtak abban is, hogy a hazai turizmus fejlesztése érdekében elkészítik a világhírű aggteleki barlangvidék kirándulóközpontjának beruházási programját. a minisztérium támogatást nyújt a miskolci raktárbázis megépítéséhez is. megvizsgálják annak lehetőségét is, hogy a különböző pénzügyi forrásokból megépítendő expressz ifjúsági szálloda megvalósításához milyen támogatást tudnak nyújtani. /mti/

--

bb.48./ elutazott.....1.folyt./-a

james callaghan brit külügyminiszter elutazása előtt a repülőtéren nyilatkozott a sajtó munkatársainak magyarországi látogatásáról. egyebek közt hangsúlyozta, hogy a magyar vezetőkkel folytatott eszmecsere hasznosak, eredményesek voltak. mint mondta, a két ország közötti kapcsolatok sikeresen fejlődnek, de természetesen további lehetőségek kínálkoznak a kontaktusok további javítására. hozzáfűzte: az angol-magyar külkereskedelmi vállalkozások kölcsönösen előnyösek lehetnek mindkét ország számára - ezeknek az előnyöknek a kihasználásán azonban kölcsönösen tovább kell dolgozunk.

james callaghan kitért a kulturális kapcsolatok szélesítésének lehetőségére is, s ezzel kapcsolatban megjegyezte, hogy az együttesek, művészeti csoportok kölcsönös látogatásainak túlmenően hasznos az alkotó művészek, tudósok személyes látogatása, találkozása is.

az európai biztonsági és együttműködési értekezlet második szakaszának befejezésével és a harmadik szakasz összehívásával kapcsolatban kiemelte: a kontinens jövője szempontjából rendkívül nagy jelentőségű, történelmi vállalkozás a helsinki tanácskozás. kifejezte reményét, hogy a zárószakaszt követően természetes lépésként sikerül eredményt elérni a közép-európai fegyveres erők és fegyverzetek kölcsönös csökkentése terén is. /folyt.köv./

19.05/a

- 46 -

5
19 15

u bb.48./ elutazott.....2.folyt./-a

a brit diplomácia vezetője szólt arról, hogy az elmúlt 17 hónapban, mióta a külügyminiszteri posztot betölti hazánkon kívül járt a szovjetunióban és Lengyelországban is. egyöntetű tapasztalata volt, hogy ezeket az országokat szinte békevágy tölti el. véleményem szerint a kelet és nyugat közötti kapcsolatok jobbatételére napjainkban kedvezőbbek a lehetőségek, mint a második világháború befejezése óta bármikor - mondta. /mti/

--

bb.56. időjárásjelentés

a/la

1975. július 29.

a meteorológiai intézet jelenti július 29-én, kedden este:

meleg, nyári idő

előrejelzés az ország területére szerda estig:

kevés nappali felhőképződés, legfeljebb néhány helyen délutáni záporral, zivatarral. mérsékelt, időnként kissé megélénkült északnyugati, északi szél. a nappali felmelegedés tovább erősödik. a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 26-30 fok között alakul. /mti/

--

bb.57. elutazott józef tejchma lengyel miniszterelnökhelyettes

gk/zs/a/la

1975. július 29.

józsef tejchma, a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottságának tagja, miniszterelnökhelyettes, kulturális és művészeti miniszter - aki szombaton hivatalos látogatásra érkezett hazánkba - kedden elutazott Magyarországról.

józsef tejchmát magyarországi látogatása alkalmából fogadta kádár jános, az mszmp kb első titkára.

itt-tartózkodása során tárgyalásokat folytatott aczél györggyel, az mszmp politikai bizottságának tagjával, miniszterelnökhelyetessel, dr.kornidesz mihállyal, az mszmp kb tudományos, közoktatási és kulturális osztályának vezetőjével.

/folyt.köv./
19.35/a

-47 -

19 15

:bb,57./ elutazott.....folyt./-a

a tárgyalásokon tájékoztatták egymást a két ország kulturális életének időszerű kérdéseiről és megbeszéléseket folytattak kulturális együttműködésünk továbbfejlesztéséről, józsef tejchma több magyar kulturális intézményt is meglátogatott.

elutazásakor a ferihegyi repülőtéren bucsuztatására megjelent aczél györgy, dr.kornidesz mihály, dr.molnár ferenc kulturális államtitkár, marjai józsef külügyi államtitkár, valamint a kulturális minisztérium és a külügyminisztérium több vezető munkatársa. ott volt stefan jedrychowski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete./mti/

--

bb.58. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

a/la

1975. július 29.

- 53. szerk.figy: a 43-as számú hír visszavonása és új szövege
- 54. közlemény az angol külügyminiszter látogatásáról
- 55. borsod ellátása
- 56. időjárásjelentés
- 57. elutazott józsef tejchma
- 58. hírjegyzék

/mti/

--

21.00/a

- v é g e -

21⁰⁵

- 48 -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz atal
szerkesztő: halasi györgy
lakatos erzsébet

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb.1. tájékoztató a dolgozók középiskolai továbbtanulásáról

i/szó/gk/zs/a/-cz

1975. július 30.

a középiskolai felnőttoktatás iránt az utóbbi időben növekszik az érdeklődés. a közelmúlt tapasztalatairól és a további intézkedésekről, illetve a továbbtanulási lehetőségekről tájékoztatták az oktatási minisztériumban szőke sándort, az mti munkatársát:

- elmondották, hogy amíg az 1973-74-es tanévben a középiskolai felnőttoktatás esti és levelező tagozatán mintegy 136 ezren tanultak, addig az elmúlt tanévben már 152 ezer volt a felnőtt tanulók száma. örvendetesen magas arányban igénylik a szervezett továbbtanulást a munkások. jól tükrözi a tanulási kedv növekedését, hogy a szakmunkások középiskolájába, az első tanévben több mint tízezren jelentkeztek. nagy előrelépésnek tekinthető, hogy - a szaktárcákkal való közös munka eredményeként - a szakmunkások középiskolája a legszélesebb szakmunkáscsoportoknak biztosítja, különbözőzeti vizsga nélkül, az érettségi bizonyítvány megszerzésének lehetőségét.

/folyt.köv./

- 1 -